

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/334
Sarajevo, 3. 10. 2019. godine.

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, Vijeće Fakulteta na 15. elektronskoj sjednici održanoj 3. 10. 2019. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se, jednoglasno i bez primjedbi, **SILABUSI ZA ZIMSKI SEMESTAR STUDIJSKE 2019/2020. GODINE** FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU.

II

SILABUSI ZA ZIMSKI SEMESTAR STUDIJSKE 2019/2020. GODINE iz stava I. ove odluke sastavni je dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za zimski semestar studijske 2019/2020. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2019/2020. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17.).

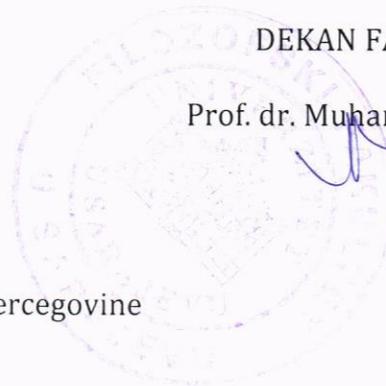
Za zimski semestar studijske 2019/2020. godine nedostaju silabusi za izborne predmete na vanjskoj listi izbornih predmeta kako slijedi: *Jezik, književnost i kultura Jevreja u Bosni i Hercegovine 1, Jezik, književnost i kultura Roma u Bosni i Hercegovini 1, Japanski jezik 1, Kineski jezik 1, Društvena i kulturna historija Kine i Društvena i kulturna historija Japana*, kao i za dio predmeta sa nastavnnonaučnih odsjeka: Odsjeka za filozofiju i Odsjeka za književnosti naroda Bosne i Hercegovine.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Odsjeku za anglistiku
3. Odsjeku za filozofiju
4. Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine
5. Dekanu Fakulteta
6. Prodekanima Fakultetax3
7. Sekretaru Fakulteta
8. Uz zapisnik
9. Arhiva

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA ELITA				
Šifra/kod	FIL SOC 505	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	—				
Jezik izvodenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Sociologija elita sastoji se iz tematskih cjelina koje su usmjerene na interpretaciju i analizu klasičnih i savremenih socioloških teorija o elitama, elitizmu i s njima povezanih topika u oblasti društvene moći, nejednakosti, te posebno političkoj, ekonomskoj, informacijskoj i statusnoj formi oblikovanja privilegiranih društvenih grupa i individua.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog kolegija je upoznati studente sa osnovnim karakteristikama fenomena elitizma, njegovim refleksijama u demokratiziranom društvu, odnosu elita spram fenomena mase i obrnuto kao i sa temeljnim klasičnim i savremenim teorijama elitizma i njihovim interpretacijama ove značajne sociološke kategorije.				

Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da razumije i kritički valorizira fenomene elita i elitizma i s njim povezane geneze fenomena moći, društvene nejednakosti, eksploatacije, manipulativizma, instrumentalizacije i diseminacije moći od strane privilegiranih individua i grupa. Studenti bi trebali da jasnije razumijevaju društvene relacije, promjene u sadržini pojma elita/elite u savremenim društvenim, političkim, ekonomskim, kulturnim, informacijskim i mentalnim konstrukcijama i konstelacijama u odnosu na elite i elitizam u klasičnim teorijama i klasičnim društvenim organizacijama u ljudskoj povijesti.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodna predavanja, upoznavanje studenata sa predmetom sociologije elita i određivanje značaja izučavanja fenomena elita u društvu.
2.	Osvrt na klasične teorije elita Vježbe: Weber: elita-klasa i ekonomska stratifikacija Marxova interpretacija elitizma u okviru klasne nejednakosti i društvene moći Analiza teksta Klasna borba (Marx)
3.	Konzervativne teorije elitizma Vježbe: Biologizam i teorije eugenike
4.	Vladajuća klasa kod Moske Vježbe: O vladajućoj klasi (Moska)
5.	Političke stranke i elitizam Vježbe: Mihels: Sociološki karakter političkih stranaka
6.	Odnos elita-masa u teoriji Vilfreda Pareta Vježbe: Primjena sile u društvu (Pareto) Kruženje elita
7.	Klasične interpretacije problema odnosa između elita i masa Vježbe: Seminarski rad (prezentacija i dijalog) Analiza fenomena gomile (Gustave Le Bone)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pojam autonomne individue, problem autonomnost-odnosnost. Vježbe: Seminarski rad (prezentacija i dijalog) Strategijske elite Suzanne Keller
10.	Elite kao savremena sociološka kategorija Vježbe: Seminarski rad (prezentacija i dijalog); Reproduciranje vladajuće klase (P. Bourdieu)
11.	Demokratija i elitizam Vježbe: Seminarski rad Schumpeter: Kapitalizam, socijalizam i demokratija (selektirana poglavlja)
12.	Savremena uloga poslovnih elita Vježbe: rad na odabranim tekstovima
13.	Inteligencija i organsko jedinstvo (inteligencija kao nosilac moći i kao afirmator

	vladajuće klase i političkih elita) vs. inteligencija kao slobodna i kritički angažirana svijest; inteligencija i univerzalne ideje
14.	Društvene i političke elite u Bosni i Hercegovini i bivšoj Jugoslaviji Vježbe: Rad na odabranim tekstovima
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>5</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>5</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2019. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<p>vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Koenen-Iter, Ž. (2005): <i>Sociologija elita</i>. Beograd: Clio. Weber, M. (2013): <i>Politika kao poziv</i>. Zagreb: Jesenski i Turk. Weber, M. (1976): <i>Privreda i društvo</i>. Beograd: Prosveta. Schumpeter, J. A. (1981): <i>Kapitalizam, socijalizam i demokratija</i>. Zagreb: Globus. Mils, R. (1964): <i>Elita vlasti</i>. Beograd: Kultura. Botomor, T. (2008): <i>Elite i društvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Veblen, T. (2008): <i>Teorija dokoličarske klase</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Galbraith, J. K. (1987): <i>Anatomija moći</i>. Zagreb: Stvarnost. Marks, K. 'Klasna borba'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Pareto, V. 'Kruženje elita'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Pareto, V. 'Primena sile u društvu'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Moska, G. 'O vladajućoj klasi'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Mihels, R. 'Sociološki karakter političkih stranaka'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Le Bon, G. (2007): <i>Psihologija gomila</i>. Beograd: Gradac. Fočo, S. (2005): <i>Ogledi o tranziciji. Zenica: Dom štampe</i>.</p>

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Scott, J. (1990): The Sociology of Elites. Brookfield, VT. USA.</p> <p>Hartmann, M. (2006): The Sociology of Elites. Routledge: Taylor&Francis Group.</p>
Napomene	Literatura će se dodatno proširivati i akomodirati u skladu sa individualnim interesima studenata. Dostupnost osnovne i dodatne literature će se regulirati u skladu sa bibliotečkim fondom i elektronskim izdanjima.

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	HISTORIJA SOCIJALNIH I POLITIČKIH DOKTRINA - I				
Šifra/kod	FIL SOC 110	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 3; seminar _____; vježbe 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se bavi analizom i osnovnom interpretacijom geneze socijalne i političke misli i učenja u antičkoj Grčkoj. Neke od tema uključuju: pretpostavkama zasnivanja Platonove filozofokratije i doktrine sofista i Sokrata. Etičko-politički relativizam (physis-nomos, mythos-logos). Platonova koncepcija države i vlasti. Pojam pravičnosti kod Platona. Kralj-filozof kao personifikacija zakona (sloboda utemeljena na umnosti i spoznaje najviše ideje dobra). Političke prilike stare Grčke. Aristotelova koncepcija čovjeka kao zoon politikona. Podjela vlasti i struktura zakona kod Aristotela. Sinteza etičkog i političkog u Antici. Ispravni i izopačeni oblici vladavine				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente prve godine studija sa idejama poznatih mislilaca, od antičkog perioda do srednjovjekovnog doba koji su povijesno utjecali na formiranje socijalne i političke strukture Zapada i mišljenja uopće.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da razumije i kritički valorizira povijesnofilozofijski, društveni i politički kontekst antičkog i srednjovjekovnog svijeta kao i da stekne osnovne komparativne, tradicijske i kontekstualne determinante o načinu kreiranja mentalnih, političkih, kulturnih i povijesnih konstrukcija modernog i savremenog doba.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Predavanje: Smisao proučavanja historije saznanja o čovjeku i društvu -opći aspekti Antičko doba Od nepisanih običaja do pisanih zakona Vježbe: Nerkez Smailagić <i>Historija političkih doktrina</i> , Politička teorija polisa, historijske, političke, socijalne i kulturne pretpostavke razvoja političke filozofije antičke Grčke.
3.	Predavanje: Politička teorija polisa Vježbe: Mythos-Logos, Physis-Logos (opće napomene, analiza dijelova Kloskoeve knjige Razvoj Platonove političke filozofije)
4.	Predavanje: Platonovo shvatanje kalipolisa Vježbe: Analiza knjige II Platonove Države
5.	Predavanje: Apetitivni i Voljni dio duše kod Platona Svjetski građanin i univerzalna zajednica Vježbe: Analiza III i IV knjige Platonove Države
6.	Predavanje: Platonovo poimanje <i>orthe doksa</i> i <i>orthe episteme</i> Vježbe: Filozofokratija, Dijaloški rad sa studentima u vezi Platonove alegorije o pećini, Liniji i Suncu
7.	Aristotelovo razmišljanje političkog Vježbe: Analiza I knjige Politike
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Aristotelovo poimanje političkih uređenja Vježbe: Analiza III i IV knjige Politike
10.	Predavanje: Aristotelova kritika Platonovog koncepta zajedništva Vježbe: Analiza II knjige Politike
11.	Predavanje: Koncept građanina u Aristotelovoj političkoj filozofiji, vrlina dobrog građanina vs. vrlina dobrog čovjeka Vježbe: Seminarski rad; prezentacija na zadatu temu i dijalog (Vrline dobrog čovjeka, vrline građanina, tipovi i oblici ispravne i izopačene vladavine, Aristotelovo određenje basileje i pojam despotikona).
12.	Predavanje: Vježbe:
13.	Predavanje:

	Vježbe:
14.	Predavanje: Vježbe:
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<p>printanoj formi najkasnije do početka decembra 2019. godine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lukić, R. (1973): <i>Istorija političkih i pravnih teorija</i>. Beograd: Naučna knjiga. 2. Smailagić, N. (1970): <i>Istorija političkih doktrina I</i>. Zagreb: Naprijed. 3. Korać, V. (1990): <i>Istorija društvenih teorija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Platon (1976): <i>Država</i>. Beograd: BIGZ. Ili Platon (2004): <i>Država</i>. Zagreb: Naklada Jurčić. 5. Aristotel (1988): <i>Politika</i>. Zagreb: Globus. <p><i>Dodatna</i></p> <p>Kušar, S. (1996): <i>Srednjovjekovna filozofija</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Akvinski (1990): <i>Izbor iz djela I-II</i>, Zagreb: Naprijed.</p> <p>Hefe, O. (2009): <i>Aristotelova Politika</i>. Beograd: Utopija.</p> <p>Fočo, S. (2000): <i>Čovjek i demokratske promjene</i>. Zenica: Dom štampe.</p> <p>Mićunović, D. (2010): <i>Istorija društvenih teorija (tom 1)</i>. Beograd: Zavod za udžbenike.</p>
Napomene	

*John
Hodges*

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA NASELJA				
Šifra/kod	FIL SOC 303	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	—				
Jezik izvodenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Sociologija naselja bavi se razumijevanjem i analizom osnovnih teorijskih pristupa klasičnim i savremenim fenomenima, problemima, izazovima, kontradikcijama i konzekvencama stanovanja (u urbanom i ruralnom kontekstu) te razumijevanjem međuovisnosti individua kao društvenih subjekata i dinamike urbanog života u savremenim društvenim organizacijama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa temeljnih sociološkim istraživanjima iz oblasti urbaniteta, sa fokusom na temeljna klasična i savremena pojmovna određenja, metodološki okvir istraživanja, te razumijevanja teorijskih modela koji su se unutar sociologije naselja razvili od geneze ove discipline do danas.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da razumije, analizira, komparira i diferencira različite fenomene stanovanja iz sociološke perspektive na osnovu uvida u različite teorijske modele koje ova disciplina nudi. Studenti bi trebali razviti interpersonalne kompetencije kao i kritičku valorizaciju, te sposobnosti identificiranja savremenih urbanih varijeteta kao posljedica modernizacijskih i globalizacijskih procesa, migracija, transnacionalnih relacija i različitih konzekvenci po dinamiku i karakter stanovanja iz perspektive društvenih, političkih, ekonomskih, kulturnih, ideoloških faktora.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Temeljni pojmovi Sociologije naselja Vježbe:
3.	Klasične sociološke teorije (osnovni pregled i uvodna razmatranja)
4.	Weber, Durkheim i pitanje urbanog života – korijeni urbane sociologije
5.	Georg Simmel i modernost; fenomen metropolisa
6.	Čikaška škola urbane sociologije I
7.	Čikaška škola urbane sociologije II
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Fenomen urbane nejednakosti
10.	Mikro i makro pristupi proučavanju sociologije naselja
11.	Globalizacija i izazovi urbanog života
12.	Urbana sociologija kao sociologija grada (Castells)
13.	Savremeni izazovi stanovanja,
14.	Fenomeni „migrantskog urbanizma“
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)</p>																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="454 521 1417 929"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>5</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>5</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2019. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čaldarović, O. (2011). Urbano društvo na početku 21. stoljeća. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo (odabrana poglavlja). 2. Park, R. E. (2004). „Migracija i marginalni čovjek“. U: Kuvačić, I. Uvod u sociologiju. Zagreb: Nakladni zavod Globus. 3. Castells, M. (2000). Uspon umreženog društva. Zagreb: Golden marketing. 4. Čaldarović, O. (2011). Urbano društvo na početku 21. stoljeća. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. 5. Supek, R. (1987): Grad po mjeri čovjeka. Zagreb: Naprijed. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čaldarović, O. (2012): Čikaška škola urbane sociologije. Zagreb: Jesenski i Turk. (odabrani tekstovi iz socioloških časopisa u skladu sa dogovorom sa studentima)
Napomene	<hr/>

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KULTURE - I				
Šifra/kod	FIL SOC 203	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	=				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	seminar: 2	vježbe:		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij tematizira širok raspon fenomena koji su produkt ljudskog mišljenja i njegovih objektivacija u formi simboličkih reprezentacija koje se u generalnom smislu mogu imenovati pojmom kulture. Fokus je usmjeren na analitičko razumijevanje suodnosa priroda-kultura, kultura-društvo, kultura-kulture, institucionalno utemeljenje kulturnih formi i institucionalno i vaninstitucionalno realizovanje i kontinuiranje kulturnih formi i fenomena. Kolegij sadrži predstavljanje najznačajnijih klasičnih i savremenih mikrosocioloških i makrosocioloških tema i teorija te osnovni prikaz suodnosa kulture, obrazovanja, umjetnosti, politike i društvenih normi i vrijednosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da se studenti dodiplomskog studija sociologije, filozofije i sociologije i dvopredmetnih studijskih grupa upoznaju sa temeljnih determinacijama koje kultura ima u svakodnevnici, u društvenoj ontologiji i fenomenologiji kako na nivou rutinizovanih matrica i latentnih formi djelatnosti tako i na nivou makrosocioloških relacija, institucija, sa dijapazonom od individualnih aktera i njegovih kultivacija i sublimacija, preko društvenih organizacija i institucija, nacionalnih kulturnih reprezentacija, te u konačnom kulturalnih trendova i inter-kulturalnih i transkulturalnih determinanti u društvenom svijetu.				

Ishodi učenja	<p>Studenti bi trebali da se osposobe za kritičko, komparativno i interpretativno analiziranje i razumijevanje kulturnih formi kao simboličkih reprezentacija društvene stvarnosti, da uvide suodnose raznovrsnih kulturalnih objekata, mentalnih reprezentacija, institucija, normi i društvenih vrijednosti, da razumijevaju kontinuitet i diskontinuitet kulturalnih objektivacija, kulture kao sistema znakova, ali i odnos između kulture, moći, ukusa, te društvenog, klasnog i političkog statusa individua i grupa.</p>
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Pojam kulture; odnos između kulture i društva; kultura kao društvena činjenica i kao društveno djelovanje Seminar: Rad na tekstu
3.	Humor, igra i njegove socio-kulturne karakterizacije Seminar: Homo ludens (Huizinga)
4.	Sociološka analiza fenomena kulture masovnog društva Seminar: ekscerpti Morin: Duh vremena
5.	Kultura- građanstvo i kič Seminar: analiza teksta I. Fochta Ukus malograđanina (Tajna umjetnosti)
6.	Kultura i klasifikacija I Seminar: rad na odabranim poglavljima djela Elementarne forme religijskog života
7.	Kultura i klasifikacija II Seminar: rad na odabranim poglavljima djela C. Levi Straussa Divlja misao
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Odnos klase, moći i kulturnih formi i reprezentacija Seminar: rad na odabranim dijelovima P. Bourdieu: Distinkcija
10.	Mikrosociološko razumijevanje kulturnih formi Seminar: Odbrani dijelovi Peter Berger, Th. Luckmann: Socijalna konstrukcija zbilje
11.	Makrosociološko razumijevanje kulturnih formi Seminar: Odabrani dijelovi N. Elias: O procesu civiliziranja
12.	Triangulacija vrijednosti moći i interesa Weberova analiza odnosa kulture, politike i ekonomije Seminar: analiza sadržaja djela M. Weber Protestantska etika i duh kapitalizma
13.	Teorija kulturalnih ciklusa Seminar: ekscerpti iz djela Propast Zapada (O. Spengler)
14.	Teorija kulturalnih ciklusa

	Seminar: ekcerpti djela Propast Zapada (O. Spengler)
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2019. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<p>nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusestrialne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Berger, P., Luckmann, T. (1992): <i>Socijalna konstrukcija zbilje</i>. Zagreb: Naprijed.</p> <p>Weber, M. (1989): <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i>. Sarajevo: Logos.</p> <p>Spengler, O. (1998): <i>Propast Zapada</i>. Zagreb: Demetra.</p> <p>Durkheim, E. (2008): <i>Elementarni oblici religijskog života</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.</p> <p>Levi-Stros, K. (1978): <i>Divlja misao</i>. Beograd: Nolit.</p> <p>Elias, N. (1996): <i>O procesu civilizacije: sociogenetska i psihogenetska istraživanja</i>. Zagreb: Antibarbarus.</p> <p>Focht, I. (1876): <i>Tajna umjetnosti</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Morin, E. (1967): <i>Duh vremena: eseji o masovnoj kulturi</i>. Beograd: Kultura.</p> <p>Huizinga, J. (1992): <i>Homo ludens</i>. Zagreb: Naprijed.</p> <p>Fink, E. (1984): <i>Osnovni fenomeni ljudskog postojanja</i>. Beograd: Nolit.</p>

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Kloskowska, A. (2003): <i>Sociologija kulture</i>. Sarajevo: Krug 99.</p> <p>Labus, M. (2001): <i>Umjetnost i društvo. Ontološki i socio-antropološki temelji suvremene umjetnosti</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja</p>
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIJALNA ANTROPOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL SOC 301	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	
Ciklus studija	prvi	Semestar	V.	Ak. godina	19/20
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC.DR VEDAD MUHAREMOVIĆ			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Saradnik	Ime i prezime	DR. SCI TOMISLAV TADIĆ, VIŠI ASISTENT			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se detaljnije uvode u najznačajnije teme u okviru klasične u suvremene socijalne antropologije				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste da studenti savladaju osnovne pojmove suvremene i klasične socijalne antropologije.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da kroz teorijske refleksije izgrade kritički odnos prema postojećim problemima u socijalnoj antropologiji.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem kolegija i obavezama koje se od njih očekuju.
2.	Što jeste a što nije socijalna antropologija?
3.	Etnologija i etnografija kao metode istraživanja u socijalnoj antropologiji.
4.	Osnovni problemi emic i etic istraživanja?
5.	Kulturni relativizam u teoriji Franza Boasa.
6.	Rana britanska socijalna antropologija – A.R. Radcliffe Brown.
7.	Analiza teksta: Struktura i funkcija u primitivnom društvu.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Bronislaw Malinowski i značaj “Argonauta zapadnog pacifika”
10.	Claude Levi-Strauss – Strukturalna antropologija: podudarnosti lingvističke i antropološke analize društva
11.	Claude Levi-Strauss: postoji li zapravo Divlja misao?
12.	T.H. Eriksen: “Mala mjesta, veliki problemi” - k savremenoj socijalnoj antropologiji iz perspektive koncepta “glokalizacije”
13.	Simboličke antropologije u XXI st. - od kriptografije do šifrovane dijalektike.
14.	Generički strukturalizam Pierre Bourdieua. Sociologija, antropologija, filozofija kao nužno povezane discipline objedinjene oko cilja razumijevanja društvenog svijeta.
15.	Suvremeni dosezi socijalne antropologije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

--

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="470 660 1436 1019"><thead><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Seminarski rad - pisani</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminarski rad - usmeni</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Parcijalni test - prvi</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>4.</td><td>Parcijalni test - drugi</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>5.</td><td>Aktivnost u nastavi</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td><td>100%</td></tr></tbody></table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad - pisani	10	10	2.	Seminarski rad - usmeni	10	10	3.	Parcijalni test - prvi	30	30	4.	Parcijalni test - drugi	30	30	5.	Aktivnost u nastavi	20	20	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad - pisani	10	10																										
2.	Seminarski rad - usmeni	10	10																										
3.	Parcijalni test - prvi	30	30																										
4.	Parcijalni test - drugi	30	30																										
5.	Aktivnost u nastavi	20	20																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Levi-Strauss, Claude: Strukturalna antropologija 2. Levi-Strauss, Claude: Divlja misao 3. Mohaghan-Just: Socio-kulturna antropologija 4. Radcliffe-Brown: Struktura i funkcija u primitivnom društvu 5. Malinowski, B: Magija, Nauka i Religija.																												

	<i>Dodatna</i> <i>Bourdieu, P: Logic of Practice</i> <i>Bourdieu, P: The Bachelors Ball</i>
Napomene	

Heer
Tholeby

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

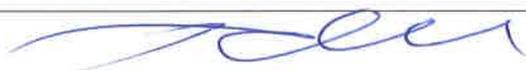
Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KONFLIKATA (FIL SOC 408)				
Šifra/kod	FIL SOC 408	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	I	Ak. god.	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Odrediti prirodni karakter sociologije konflikata, njegove oblike manifestacije. Posebno je cilj obraditi teorijski pristup konfliktima polazeći od rata kao najtežeg oblika društvenog konflikta pa do industrijskih konflikata, te unutargrupnih i međugrupnih konflikata. U elaboraciji tipova i vrsta konflikata poseban aspect će se posvetiti definiranju i određivanju prirode i karaktera nacionalnih konflikata s posebnim osvrtom na stanje i poziciju u Bosni i Hercegovini.</p> <p>U kolegiju će se obraditi novije vrste i oblici konflikata, latentni i manifestni, njihov oblik i sadržina kao i društvene refleksije.</p>				
Ishodi učenja	<p>- studenti se upoznaju sa sadržajnim, programskim i organizacijskim zahtjevima predmeta</p> <p>Studenti će prepoznati izazove, mogućnosti, kompleksnosti i odgovornosti društva .</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa klasičnim i savremenim koncepcijama, oblicima i vrstama konflikata i njihovim manifestacijama u društvu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodni čas, upoznavanje studenata sa obavezama i dinamikom realizacije nastave; upoznavanje sa literaturom i strukturom nastavnog predmeta.
2.	Predavanja: Strukturalni principi konfliktnosti i vrste konflikata, klasične teorije konflikata

	Vježbe: Analiza teksta O konfliktu Georga Simmela
3.	Predavanje: Tipologija konflikata Vježbe: Analiza teksta Manifest komunističke partije K. Marxa i F. Engelsa
4.	Predavanje: Rat kao najteža forma društvenog konflikta, prilozi sociologije vojske i rata Vježbe: Žunec: Osnovni koncepti sociološke interpretacije vojske i rata
5.	Predavanje: Konflikt kao izraz društvenosti Vježbe: analiza Frisbyjeve interpretacije socijalne filozofije G. Simmela
6.	Predavanje: Individualni konflikti – mikrosociološka analiza Vježbe: Subjekcija individualiteta; norme i vrijednosti društvenog poretka (Judith Butler, Michel Foucault)
7.	Predavanje: Grupni konflikti – makrosociološka analiza Vježbe: Evropska modernost i kriza društvenosti (Analiza poglavlja Anomija: Durkheim O podjeli društvenog rada) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
8.	Provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Elementi savremenih teorija konflikata Vježbe: Robert Merton : Društvena teorija i društvena struktura (pojam disfunkcije, negativna funkcija, anomija)
10.	Predavanje: Društvo i zločin; biološke, psihološke i sociološke interpretacije Vježbe: Analiza teksta A. Giddensa (poglavlje prestupničko ponašanje i zločin)
11.	Predavanje: Foucaultova kritika modernosti Vježbe: analiza teksta Nadzor i kazna (odabrana poglavlja)
12.	Predavanje: Postmodernističke teorije konfliktnosti Vježbe: Analiza odabranih poglavlja iz djela Classes, Power and Conflict (classical and contemporary debates) Anthonyja Giddensa i Davida Helda (dio I)
13.	Predavanje: Sociologija etniciteta Vježbe: analiza teksta S. Maleševića Sociologije etniciteta
14.	Predavanje: Sociološke i socio-političke eksplikacije bosanskohercegovačke društvene ontologije Vježbe: Analiza odabranih poglavlja djela Ogledi o tranziciji (S. Fočo)
15.	Dopunska predavanja i vježbe
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 544 1417 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p>																												

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Fočo: Jugoslovenski haos i bosanska tragedija. Sarajevo: Svjetlost, 1994. 2. S. Fočo: Štrajk između iluzije i zbilje. Beograd: Radnička štampa, 1989. 3. Salih Fočo: Oglеди o tranziciji. Zenica: Dom Štampe, 2005. 4. G. le Bon: Psihologija gomile. Zagreb: Globus, 1989. 5. A. Touraine: Sociologija društvenih pokreta. Beograd: Radnička štampa, 1983. 6. V. I. Lenjin: Imperijalizam kao najviši stadij kapitalizma. Sarajevo: Svjetlost, 1976. 7. S. Malešević: Sociologija rata i nasilja. Zagreb: Jesenski i Turk, 2011. 8. K. N. Waltz: Čovjek, država i rat, Teorijska analiza. Zagreb: Barbat, 1998. 9. A. Touraine: Kritika modernosti. Zagreb: Politička kultura, 2007. 10. E. Todd : Kraj imperija, Oględ o raspadu američkog sustava. Zagreb: Masmedia, 2004. 11. M. Howard: Rat u europskoj povijesti. Zagreb: Srednja Europa, 2002.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Dahrendorf: The Modern Social Conflict. University of California Press, 1988. 2. A. Giddens: The Nation-State and Violence. University of California Press, 1987. 3. R. Collins: Four Sociological Traditions. New York, Oxford: OUP, 1994.
Napomene	

 Salih Fočo
 Glavni urednik

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP SOCIOLOGIJA ODGOJA I OBRAZOVANJA (FIL SOC 407)				
Šifra/kod	FIL SOC 407	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	I	Ak. god.	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			Prema rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet proučavanja sociologije; Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja; Inteligencija i društvo Proces socijalizacije; Adolescentnost Socijalne pretpostavke odgoja i obrazovanja; Devijantne društvene grupe Socijalizacija i životni put; Jednakost; Prave i slobode čovjeka; Identitet i etnički odnosi; Tolerancija, Civilno društvo i demokratizacija, Društvo kao polje legitimirajućih, projektnih identiteta i identiteta otpora (Castells) Obrazovanje i strukturalne društvene promjene Permanentno obrazovanje Informatička i komunikacijska sredstva u procesu obrazovanja Društvena svijest – osnova odgojno obrazovnog procesa Religija u procesu odgoja i obrazovanja Demokratizacija društva i humanizacija odgoja i obrazovanja Autonomija Univerziteta				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa osnovnim elementima sociologije odgoja i obrazovanja radi cjelovitijeg profiliranja nastavničkog usmjerenja studenata. Studenti će se upoznati sa povijesnim razvojem sociologije odgoja i obrazovanja, socijalnim pretpostavkama odgoja i obrazovanja i savremenim kretanjima u društvu u vezi sa odgojem i obrazovanjem preko pojmova demokratizacije, autonomije univerziteta, razvoja dijaloškog mišljenja i cjeloživotnog učenja u društvu zasnovanom na znanju.				
Ishodi učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati i definirati osnovne koncepte u sociologiji i razumjeti različite paradigme unutar sociologije; 2. uočiti glavne razlike i komplementarnosti između različitih paradigmi i definirati osnovne pojmove iz područja sociologije odgoja i obrazovanja; 3. analizirati društvenu stvarnost putem socioloških teorija i koncepata i pravilno definirati bitne osobine odgojnog i obrazovnog sustava te teorije o njemu;				

4. uspoređivati različite teorije o odgoju i obrazovanju unutar sociologije odgoja i obrazovanja.
5. povezati teorijske koncepte sa svakodnevnim društvenim pojavama

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa obavezama i dinamikom izvođenja predavanja i vježbi u okviru izbornog predmeta Sociologije odgoja i obrazovanja Predmet proučavanja sociologije odgoja i obrazovanja
2.	Predavanje: Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja (historijski i problematski uvidi u predmet sociologije odgoja i obrazovanja i njen metodološki korpus) Individualizacija i institucionalizacija obrazovanja Društveni značaj obrazovanja Vježbe: Giddens: Sociologija i socijalizacijski procesi
3.	Predavanje: Industrija i obrazovanje Inteligencija i društvo Vježbe: Goffman: Stigma (analiza fragilnog individualnog identiteta i problem stigmatizacija u odgojno-obrazovnom procesu društva)
4.	Predavanje: Proces socijalizacije <ul style="list-style-type: none"> - Etape u procesu socijalizacije - Primarna socijalizacija - Sekundarna socijalizacija Vježbe: Rod i spolnost u sociologiji odgoja i obrazovanja (performativnost roda i socijalna konstrukcija roda i spola)
5.	Predavanje: Socijalne pretpostavke odgoja i obrazovanja <ul style="list-style-type: none"> - Društvene grupe - Grupe vršnjaka Vježbe: Bourdieovo poimanje obrazovanja i kulturne reprodukcije (odabrani tekstovi i dijaloška rasprava)
6.	Predavanje: Devijantne društvene grupe Vježbe: Sociologija konflikata Ralfa Dahrendorfa
7.	Predavanje: Jednakost <ul style="list-style-type: none"> - Prave i slobode čovjeka - Identitet i etnicitet - Etnički odnosi - Tolerancija - Civilno društvo Vježbe: Etnicitet i obrazovanje (rad na odabranim tekstovima)
8.	Provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Obrazovanje i strukturalne društvene promjene Dinamika društvenih promjena Karakter promjena Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje se odnose na najrecentnije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica I)
10.	Predavanje: Utjecaj industrije na društvene promjene

	<ul style="list-style-type: none"> - Postindustrijska društva - Permanentno obrazovanje <p>Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje se odnose na najrecentije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica II)</p>
11.	<p>Predavanje: Šta je svijest i kako se društveno konstituira?</p> <p>Usvajanje morala</p> <p>Pravo kao izvor normi i ponašanja</p> <p>Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje se odnose na najrecentije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica III)</p>
12.	<p>Predavanje: Religija u procesu odgoja i obrazovanja</p> <p>Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje se odnose na najrecentije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica IV)</p>
13.	<p>Predavanje: Autonomija Univerziteta</p> <p>Vježbe: Primjeri sociološke analize odgoja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja i veza sa društvenom ontologijom razvijenih zemalja EU i zemalja u tranziciji (historijsko-komparativni pristup)</p>
14.	<p>Smisao odgoja i obrazovanja kod J. Deweya</p> <p>Vježbe: Analiza odabranih tekstova J. Deweya</p>
15.	<p>Dopunska predavanja</p> <p>Vježbe: Analiza odobranih tekstova</p>
16.	<p>Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)</p>
17.	<p>Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu</p>
18.	

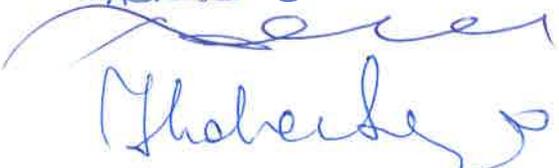
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)
---	--

A. Petro

M. Holcberg

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. . Giddens: Sociologija. Zagreb: Globus, 2007. 2. S. Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 3. S. Fočo: Sociologija odgoja i obrazovanja. Zenica: Dom Štampe, 2003. 4. J. Lesourne: Obrazovanje i društvo. Zagreb: Educa, 2003. 5. M. Vujević: 'Sociologija obrazovanja : teorijsko-metodološki pristup'. <i>Revija za sociologiju</i> : sociologijski tromjesečnik / 20(1989), br. 1-2 (70), Zagreb : Sociološko društvo Hrvatske, 1989. 6. I. Cifrić: Oglеди iz sociologije obrazovanja. Zagreb: Školske novine, 1990.
	<p><i>Dodatnan</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Moore: Education and Society: Issues and Explanatins in the Sociology of Education. Polity UK, 2004. 2. H. Halsey et al.: Education: Culture, Economy and Society. Oxford University Press, 1997. 3. M. T. Hallinan: Handbook of the Sociology of Education. Springer, 2000.
Napomene	

Adriano Fočo

 M. Vujević

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave sociologije (FIL SOC 502)				
Šifra/kod	FIL SOC 502	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	7ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	III	Ak. god.	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 3 ; seminar 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Programski sadržaji se predlažu kako bi se ostvario cilj nastavnog predmeta Metodika nastave sociologije, utemeljen najprije u osobitosti filozofskog mišljenja i unutar fenomena modernog svijeta među kojima je samo obrazovanje osobit fenomen. Stoga se danas ova vrsta nastave treba orijentirati široko kako bi se sama metodika nastave fundirala unutar relevantnih obzora koji iznutra signiraju i određuju prirodu artikulacije nastavnih sadržaja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	studenti se upoznaju sa sadržajnim, programskim i organizacijskim zahtjevima nastavničke profesije u gimnazijama i srednjim školama. Kroz predavački, seminarski dio nastoji se postići cjelovita edukacija budućih nastavnika sociologije kako bi potpuno samostalno mogli postavljati i ostvarivati obrazovne i odgojne ciljeve nastave u gimnazijama i srednjim školama				
Ishodi učenja:	- studenti se upoznaju sa sadržajnim, programskim i organizacijskim zahtjevima nastavničke profesije u gimnazijama i srednjim školama. Kroz predavački, seminarski i vježbovni dio nastoji se postići cjelovita edukacija budućih nastavnika sociologije kako bi potpuno samostalno mogli postavljati i ostvarivati obrazovne i odgojne ciljeve nastave u gimnazijama i srednjim školama				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	UPOZNAVANJE S TEMAMA PREDAVANJA I STUDIJSKIM OBVEZAMA; UPOZNAVANJE S OBLICIMA RADA; EVIDENCIJA STUDENATA.
2.	UVOD U METODIKU KAO OPĆU I SPECIFIČNU DISCIPLINU; POSEBNOSTI SOCIOLOŠKE METODIKE; INTERAKTIVNI RAD NA NASTAVNIM OČEKIVANJIMA; RAD NA UVODNIM TEHNIKAMA.
3.	POJAM PLANIRANJA U NASTAVI; PROBLEM ETAPIRANJA; SADRŽAJNO, PROCESNO I

	VREMENSKO PLANIRANJE; KOMENTAR PLANIRANJA METODA I TEHNIKA; UPOZNAVANJE S TEMELJNIM ŠKOLSKIM PROGRAMIMA; INTERAKTIVNE VJEŽBE.
4.	POJAM CILJEVA U NASTAVI SOCIOLOGIJE; RAD NA VRSTAMA CILJEVA; VAŽNOST ODREĐIVANJA CILJEVA; INTERAKTIVNE VJEŽBE.
5.	RAZREDNA ATMOSFERA OSNOVNI ELEMENTI RAZREDNE ATMOSFERE; PROBLEM
6.	PROJEKTNIA I TEMATSKA NASTAVA U SOCIOLOGIJI; RAD NA SLUČAJU; VOĐENJE PROJEKTNE I TEMATSKE NASTAVE; INTERAKTIVNE VJEŽBE.
7.	KRITIČKO MIŠLJENJE U NASTAVI SOCIOLOGIJE; VAŽNOST KRITIČKOG MIŠLJENJA; POTICANJE KRITIČKOG MIŠLJENJA; SUSTAV INFORMACIJA-ZNANJE U NASTAVI SOCIOLOGIJE; INTERAKTIVNE VJEŽBE
8.	Provjera znanja studenata
9.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
10.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
11.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
12.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
13.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
14.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
15.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: Rad sa mentorom – hospitovanje u srednjim školama
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 342 1417 712"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se organizira u srednjoj školi iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.				2.				3.				4.				5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.																																					
2.																																					
3.																																					
4.																																					
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata sve verifikuje nakon pozitivnog mentorskog izvještaja i evidencije prisustva</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marinković, J. Metodika nastave filozofije. Zagreb: Školska knjiga, 1983. 2. Bruner, J. Kultura obrazovanja. Zagreb: Educa, 2000. 3. Gvozdenović, S. Metodika nastave sociologije. Podgorica: Tzavod za udžbenika i nastavna sredstva, 2006.S <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grauerholz, L., Bouma-Holtrop, S. (2003), Exploring critical sociological Thinking. <i>Teaching sociology</i>, Vol.31 (October: 485-496). 1. Green, C. S., Klug, H. G. (1990), Teaching critical thinking and writing through debates: an experimental evaluation. <i>Teaching sociology</i>, Vol.18 (October: 462-471). 																																				
<p>Napomene</p>																																					

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA MOĆI I LJUDSKIH PRAVA I				
Šifra/kod	FIL SOC 402	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Adnan Fočo			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51 E-mail: adnan.foco @ff.unsa.ba Telefon: 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> </u> ; vježbe <u> 2 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje moći kao najvažnijeg društvenog fenomena je danas osnovni cilj društvene nauke. Historija fenomena moći je povezana s historijom ljudskog društva, nastankom države i oblicima njene vlasti. Danas je ovaj fenomen usko povezan s afirmacijom ljudskih prava, demokratizacijom države i globalizacijom svijeta. U današnjem konfliktu svijetu koga karakteriziraju globalizacija sile i terorizma, proučavanje odnosa moći i ljudskih prava je od prvorazrednog teorijskog i praktično-političkog značaja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa temeljnim značenjima kategorije moći kao takve, odnosa između moći, politike i vlasti, problema legitimiteta i legalnosti moći. Studenti će se upoznati sa problemom i fenomenom državne moći i njenim sredstvima, sa tipovima državne moći, totalitarne moći i savremenim legitimitranjima moći.				
Ishodi učenja	Znanje i razumijevanje temeljnih značenja kategorije moći kao takve, odnosa između moći, politike i vlasti, problema legitimiteta i legalnosti moći..				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: Moć, vlast, autoritet, sila – uvod u pojmove. Ekonomska,

	politička, socijalna, intelektualna moć.
3.	Predavanja i vježbe: Klasična i savremena tumačenja moći, vlasti i politike.
4.	Predavanja i vježbe: Moć i afirmacija ljudskih prava. Sistemi zaštite i globalni izazovi.
5.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
6.	Predavanja i vježbe: Demokracija i ljudska prava. Reprerentacija i participacija.
7.	Predavanja i vježbe: Nedemokratski poredak i kršenja ljudskih prava.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Interkulturalna gledišta i poštivanje ljudskih prava.
10.	Predavanja i vježbe: Asimetrija i balans u odnosima moći.
11.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
12.	Predavanja i vježbe: Oblici moći. Interakcija sile i legitimacije.
13.	Predavanja i vježbe: Individualni i kolektivni izvori moći.
14.	Predavanja i vježbe: Savremene debate o moći i ljudskoj prirodi.
15.	Predavanja i vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obavezne literature. Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 342 1417 712"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10). Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I. <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	20%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25%																										
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> A. Giddens: Sociologija. Zagreb: Globus, 2007. (odabrana poglavlja) M. Weber: Vlast i politika. Zagreb: Jesenski i Turk, 1999. R. Plant: Suvremena politička misao. Zagreb: Jesenski i Turk, 2002. R. A. Dahl: Demokracija i njeni kritičari. Podgorica: CID, 1999. J. Grey: Liberalizam. Zagreb: Politička kultura, 1999. 																												

	<p>6. H. Arendt: Totalitarizam. Zagreb: Politička kultura, 1996. 7. R. Kalanj: Ideologija, utopija, moć. Zagreb: Jesenski i Turk, 2010. 8. M. Castells: Uspon umreženog društva. Zagreb: Golden marketing, 2000. 9. W. Kymlicka: Multikulturalno građanstvo. Zagreb: Jesenski i Turk, 2003. 10. J. K. Galbraith: Anatomija moći. Zagreb: Stvarnost, 1987. 11. A. Giddens: Treći put. Zagreb: Politička kultura, 1999. 12. U. Beck: Što je globalizacija? Zagreb: Vizura, 2003. 13. A. Giddens: Odbjegli svijet- kako globalizacija oblikuje naše živote. Zagreb: Jesenski i Turk, 2005.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p>
<p>Napomene</p>	

ADK...

 Hoberseg

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

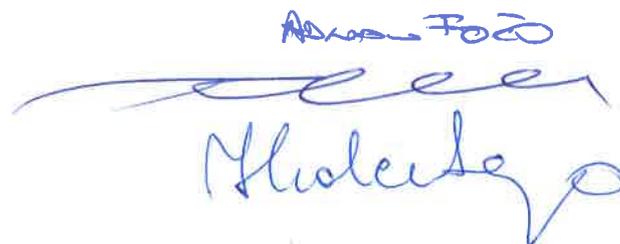
Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KONFLIKATA (FIL SOC 305)				
Šifra/kod	FIL SOC 305	Status (obavezni ili <u>izborni</u>)		ECTS	6 ECTS (studijska grupa: Sociologija) 3 ECTS (studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa)
Ciklus studija	I. Ciklus	Semestar	5	Ak. god.	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/ nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2 Studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Strukturalni princip konfliktnosti i vrste konfliktata Teorija stratifikacije vs. Konfliktne teorije u sociologiji (Weber-Marx) Strukturalni funkcionalizam i konfliktna teorija u sociologiji (Parsons-Dahrendorf) Tipologija konfliktata u teorijskoj sociologiji Industrijski konflikti Rat kao konflikt Kriza društva u procesima tranzicije; individualni i grupni konflikti Formiranje konfliktata Feministička teorija konfliktata Postmodernizam i sociologija konfliktata				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim konceptima sociološkog proučavanja različitih oblika konfliktnosti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodni čas, upoznavanje studenata sa obavezama i dinamikom realizacije nastave; upoznavanje sa literaturom i strukturom nastavnog predmeta.

2.	Predavanje: Povijesna ishodišta sociologije konflikata. Sociologija Karla Marxa. Vježbe: Teorija sistema T. Parsonsa.
3.	Predavanje: Vrste konflikata i njihova društvena manifestacija Vježbe: Analiza teksta Društveni sistem T. Parsonsa
4.	Predavanje: Konsenzualne i Konfliktne teorije društva. Polarizacija suvremene sociologije Vježbe: Reinterpretacija Parosnsove konsenzualističke teorije društva u sociologiji R. K. Mertona
5.	Predavanje: Konflikt kao izraz društvenosti Vježbe: analiza teksta R. Mertona O teorijskoj sociologiji
6.	Predavanje: Sociologija konflikata R. Dahrendorfa Vježbe: Smisao Dhrendorfove reinterpretacije marksističke doktrine
7.	Predavanje: Dahrendorfova recepcija konsenzualne teorije Vježbe: Problem anomije, disfunkcije i latencije unutar konsenzualne konfliktne tradicije.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Suvremeni odgovori na teoriju konflikata. Alternative sociologije konflikata Vježbe: <i>Društvo društva</i> N.Luhmanna i problem autoreferencijalnosti sistema.
10.	Predavanje: Društvo i zločin; biološke, psihološke i sociološke interpretacije Vježbe: Analiza teksta A. Giddensa (poglavlje prestupničko ponašanje i zločin)
11.	Predavanje: Religija i konflikti. Kako religije produciraju konflikte? Vježbe: analiza teksta: Manifest Komunističke partije (Marx-Engels)
12.	Predavanje: Institucionalizacija konflikata. Štrajk kao forma konflikta Vježbe: analiza teksta: Štrajk između iluzije i zbilje (S.Fočo)
13.	Predavanje: Nacija i Konflikti. Problem rata i ratnog stradanja. Genocid kao najgora vrsta konflikata. Vježbe: analiza teksta S. Maleševića Sociologije etniciteta
14.	Predavanje: Bosna i Hercegovina kao postkonfliktno društvo. Problemi tranzicijkih društava. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja djela Ogleđi o tranziciji (S. Fočo)
15.	Dopunska predavanja i vježbe
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 465 1414 835"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema ioblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvatra test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 2. U. Beck: Moć protiv moći u doba globalizacije. Zagreb: Školska knjiga, 2004. 3. K. Marx/F. Engels: Manifest komunističke partije. Sarajevo: Svjetlost, 1975. 4. J. Stiglitz: Proturječja globalizacije. Beograd, SBM, 2004. 5. G. Simmel: Problem sociologije; Društvenost, u: Lukić, Radomir (ur.) Formalizam u sociologiji. Zagreb: Napredak, 1987. 6. S. Fočo: Štrajk između iluzije i zbilje. Beograd: Radnička štampa, 1991. 7. J. Galtung: Mirnim sredstvima do mira: mir i sukob, razvoj i civilizacija. Beograd: Službeni glasnik/Jugoistok XXI, 2009.
	<p><i>Dodatnan</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A. Giddens, D. Held: Class, Power and Conflict (Classical and Contemporary Debates). New York, Mac Millan, 1982. 2. S. Fočo: Oglеди o tranziciji. Zenica: Dom Štampe, 2005.
Napomene	

 S. Fočo

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP SOCIOLOGIJA ODGOJA I OBRAZOVANJA (FIL SOC 304)				
Šifra/kod	FIL SOC 304	Status (obavezni ili <u>izborni</u>)	obavezni	ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija) 3ECTS (studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa)
Ciklus studija	I. ciklus	Semestar	5	Ak. god.	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/ nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2 Studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa:				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam, sadržaj i metodološki kapaciteti Sociologije odgoja i obrazovanja kao znanstvene discipline i nastavnog predmeta Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja, disciplinarni, interdisciplinarni i transdisciplinarni karakter predmeta Tradicionaln vs. moderni vs. savremeni koncepti i dekonceptualizacije odgoja i obrazovanja i društveni izazovi Odnos industrije i obrazovanja Žena u odgojno-obrazovnom procesu Problemi stigmatizacije, identifikacije i priznavanja unutar društvenih grupa Informatizacija i obrazovanje Demokratizacija, obrazovanje i Bolonjski process; Sociologija odgoja i obrazovanja unutar "sociologije nakon društva".				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovnim, adržinskim i metodološkim određenjem Sociologije odgoja i obrazovanja kao znanstveno-istraživačke discipline unutar specijalnih socioloških aplikativnih disciplina, te sa izazovima savremenim teorijskih proučavanja fenomena porodice kao nastavnog predmeta				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata

2.	Predavanja: Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja i interdisciplinarni karakter predmeta metodologije i discipline u okviru aplikativne sociološke nauke Vježbe: Rad na djelu: <i>Porodica kao ljudska zajednica</i> (Zagorka P. Golubović)
3.	Predavanja: Odnos industrije i obrazovanja. Vježbe: analiza dijela teksta <i>Um, osoba, društvo</i> G. H. Meada (topike: bihejvioristički značaj stavova i gesta, misao komunikacija i smisleni simbol)
4.	Predavanja: Društvene grupe. Vježbe: analiza dijela teksta <i>Um, osoba društvo</i> G. H. Meada (topike: Igranje, igra i poopćeni drugi, Ja i Mene, društveni stavovi i fizički svijet) Vježbe II: Analiza teksta <i>Demokracija i univerzalnost društva</i>
5.	Predavanja: Socijalizacija. Vježbe: Problemi stigmatizacije i diferencije između normalnog i stigmatizirajućeg; roblem identifikacije, integracije, adaptacije i priznanja (analiza djela <i>Stigma</i> E. Goffmana)
6.	Predavanja: Žena u odgojnom procesu; spol i performativna funkcija roda Vježbe: Judith Butler (odabrani tekstovi) Vježbe II: seminarski radovi; prezentacija
7.	Predavanja: Politička socijalizacija i humanizacija odnosa u društvu. Vježbe: Socijalna stratifikacija i obrazovanje (odabrani tekstivi)
8.	Polusestrialna provjera znanja
9.	Predavanja: Permanentno obrazovanje. Vježbe: analiza dijelova knjige E. Durkheima <i>Obrazovanje i sociologija</i> . Vježbe II: Odbrana seminarskih radova
10.	Predavanja: Informatizacija u procesu obrazovanja. Vježbe: Digitalne tehnologije i novi modusi i forme učenja (selektirani tekstovi)
11.	Predavanja: Društvene norme i obrazovni procesi Vježbe: Liessmann, K.P., Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja (analiza odabranih poglavlja) Vježbe II: odbrana seminarskih radova
12.	Predavanja: Religija u procesu odgoja Vježbe: Plačko, Lj. Religija i odgoj (odabrana poglavlja) Vježbe II: odbrana seminarskih radova
13.	Predavanja: Demokratizacija društva i postsocijalistički društveni poredak. Vježbe: Ogladi o tranziciji S. Fočo (odabrana poglavlja)
14.	Predavanja: Demokratizacija obrazovanja i Bolonjski proces Vježbe: Socijalna i kulturna dimenzija Bolonjskog procesa u Evropskoj uniji i Bosni i Hercegovini (prednosti i nedostaci, kritički osvrt i perspektive obrazovnog procesa). Vježbe II: odbrana seminarskih radova
15.	Predavanja: Konjcept cjeloživotnog obrazovanja Vježbe: Problemi savremenog obrazovnog procesa
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave

Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih

(oblici i metode)	vježbi, metoda rada na tekstu)																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 376 1417 745"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema ioblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 2. A. Giddens: Posledice modernosti. Beograd: Filip Višnjić, 1998. 3. A. Giddens: Sociologija (poglavlja: Kultura i društvo, Rod i spolnost, Obitelj, Klasa, stratifikacija i nejednakost, Obrazovanje). Globus: Zagreb, 2007. 4. I. Ilić: Dole škole. Beograd: BIGZ, 1980. 6. E. Goffman: Stigma. Novi Sad: Mediterran Publishing, 2009. 7. E. Goffman: Kako se predstavljamo u svakodnevnom životu. Beograd: Geopoetika, 2000. 8. G. H. Mead: Um, osoba, društvo. Zagreb: Jesenski i Turk, 2003. 9. Lj. Plačko: Religija i odgoj. Zagreb: Školske novine, 1989. 10. K. P. Leissmann: Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja. Zagreb: Jesenski i Turk, 2008. <p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

AD KLASA PČO

 Hlobergy

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>SAVREMENA SOCIOLOGIJA I (FIL SOC 401)</i>				
Šifra/kod	FIL SOC 401	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	6 ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	I	Ak. god.	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled najznačajnijih savremenih socioloških teorija Savremene teorijske spoznaje o društvu Savremene empirijske spoznaje o društvu Kritička teorija društva Savremeni problemi društva. Prilog izučavanju devijacija na mikro i makrosociološkoj razini istraživanja socijalnih fenomena. Teorije nacije , Fenomen nacionalizma i tipologija nacionalizma Globalizacija Procesi tranzicije i transformacije društva. Transformacija elemenata društvene strukture i transformacija strukture kao takve.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa najznačajnijim sociološkim teorijama koje strukturiraju savremenu sociološku misao uz komparativan pristup nekim osnovnim smjernicama klasičnih socioloških teorija. <i>Savremena sociologija I</i> će se fokusirati na analiziranje savremenih društvenih konstelacija koje su se konfigurirale tokom prve polovice XX stoljeća sa kulminiranjem u ideju strukturalnog funkcionalizma kako u teorijsko-konceptualnom, tako i u metodološkom smislu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata II ciklusa studija sa obavezama i dinamikom realizacije nastavnog programa u okviru zimskog semestra; upoznavanje sa silabusom nastavnog predmeta i literaturom koja će se obrađivati u sklopu predavanja i vježbi.

2.	Klasične i moderne teorije u sociologiji. Od Webera i Durkheima do Parsonsa i Giddensa. Vježbe: Weberov koncept sociologije (I. dio)
3.	Empirijski pristup u savremenoj sociologiji i gledišta na društvene promjene i društvene pokrete današnjice Vježbe: Parsonsov koncept strukturalnog funkcionalizma (analiza Socijalnog sistema)
4.	Ka kodificiranju funkcionalne analize u sociologiji (Mertonov doprinos razvoju i rekonponiranju strukturalnog funkcionalizma kao dominirajućeg sociološkog pravca nakon II svjetskog rata) Vježbe: Osnove mikrointerakcionizma i filozofske pretpostavke razvoja američke socijalne misli (rad na odabranim tekstovima i poglavljima recentih djela)
5.	Garfinkelovo konstituiranje etnometodologije Vježbe: Analiza dijelova knjige Um, osoba i društvo. Sa stanovišta socijalnog bihejvoriste (kritika reduktibilnog bihejvorizma i Meadov pojam umnosti)
6.	Osnove sociologije Daniela Bella (I dio) Vježbe: Analiza poglavlja Osoba (Um, osoba i društvo)
7.	Osnove sociologije Daniela Bella (II dio) Vježbe: I poglavlje Schutzove knjige Fenomenologija socijalnog svijeta (Poimanje Weberove metodologije I mogućnost znanstvenog etabliranja savremene sociologije)
8.	Provjera znanja studenata
9.	Osnovne koncepcije neomarksističkih teorija Vježbe: Rad na prvom dijelu knjige L. Althussera I E. Balibar: kako čitati kapital
10.	Savremeni dometi u kvalitativnom istraživanju socijalnih fenomena Vježbe: Konstruktivizam kao teorijska paradigam kvalitativne metodologije u sociologiji (Socijalna konstrukcija zbilje)
11.	Participativno promatranje (Erving Goffman) Vježbe: Goffman: Predstavljanje sopsta u svakodnevnom životu
12.	Savremeni dometi u kvantitativnom istraživanju socijalnih fenomena Vježbe: Likertovo skaliranje. Neki primjeri postpozitivističke metodologije I savremenih statističkih I matematičkih metoda u sociologiji
13.	Ritzerovo mekdonaldiziranje socijalnog svijeta Vježbe: Analiza knjige Mekdonaldizacija društva ili The Macdonalidisation Thesis
14.	Beckovo karakteriziranje rizika i Giddensov pojam povjerenja (ontološka sigurnost i ekspertni sistemi) Vježbe: Beck (Smisao ekologije u koncepciji refleksivne modernizacije) Giddens (Posljedice moderne i dijelovi The Constitution of Society)
15.	Dopunska predavanja Vježbe: Analiza odobranih tekstova J. C. Alexandra
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 450 1417 819"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Salih Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 2. Salih Fočo: Oglеди o tranziciji. Zenica: Dom Štampe, 2005. 3. Anthony Giddens: Sociologija. Globus: Zagreb, 2007. 4. George Ritzer: Suvremena sociologijska teorija. Zagreb: SNL, 1997. 5. Georg Herbert Mead. Um, osoba, društvo. Sa stajališta socijalnog bihejvioriste. Zagreb: Jesenski i Turk, 2003. 6. Ulrich Beck: Pronalaženje političkog. Prilog teoriji refleksivne modernizacije. Zagreb: Jesenski i Turk, 2001. 7. Anthony Giddens: Posledice modernosti. Beograd: Filip Višnjić, 1998. 8. Talcott Parsons i dr.: Društva. Beograd: Vuk Karadžić, 1969. 9. N. Luhmann: Društvo društva I-II. Zagreb: Naklada Breza, 2011. 10. Parsons: The Social System. London: The Free Press, 1951.
	<p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

Salih Fočo

 M. Holasec

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	TEORIJSKA SOCIOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL SOC ⁵⁰³ ~~309~~	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	
Ciklus studija	~~prvi~~ ^{II}	Semestar	^{3.}	Ak. godina	19/20
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	PROF. DR SALIH FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Saradnik	Ime i prezime	DR. SCI TOMISLAV TADIĆ, VIŠI ASISTENT			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> </u> ; vježbe <u> 2 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se detaljnije uvode u najznačajnije teme u okviru suvremene teorijske sociologije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste da studenti savladaju osnovne pojmove suvremen teorijske sociologije.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da kroz teorijske refleksije izgrade kritički odnos prema postojećim socijalnim ideologijama kako na lokalnom tako i na globalnom nivou.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem kolegija i obavezama koje se od njih očekuju.
2.	Što jeste teorijska sociologija. Teorijsko mišljenje u sociologiji i njegov odnos prema empirijskim sociološkim konstrukcijama. Pretpostavke za bavljenje teorijskom sociologijom i njen značaj za shvatanje suvremenih društvenih procesa. Koji fenomeni su fenomeni teorijske sociologije.
3.	Teorija društvene strukturacije Anthony Giddensa kao reakcija na hegemonizam strukturalnog funkcionalizma i marksizma.
4.	Rekonceptualizacija centralnih socioloških problema i kategorija u suvremenoj sociologiji. Osnovni imperativi Giddensove sociologije. Socijalna homeostaza i socijalna distorzija.
5.	Norbert Elias između klasične u suvremene sociologije. Figuracijski model socijalne stvarnosti. Rekuriranje mikrosociologizma. Višekatna društva i modeli igara u sociologiji.
6.	Implementacija Eliasovih teorijskih dostignuća na koncepciju «procesa civiliziranja».
7.	Neofunkcionalizam Jeffrey C. Alexandera i model kulturne sociologije i kulturne hermeneutike. Mogućnost integracije konfliktnih i konsenzualnih teorija o društvu.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Rekomponiranje socijalne stvarnosti Ulricha Becka na primjeru nastanka svjetskog rizičnog društva. Ferarotijevo shvatanje sociologije kao znanosti o «Krizi»
10.	Helmut Dubiel i koncept fundamentalizma moderne i njegova relacija ka «Civilnim religijama»
11.	Civilne religije Emilia Gentilea i Erica Voegelina. Neortodoksno teoretizirati političke ideologije.
12.	J. Habermas i «problem legitimacije u kasnom kapitalizmu»
13.	Habermasovo shvatanje <i>komunikativne racionalnosti</i> i nedostatnosti Weberove sociologije kao paradigmatke sociologije zasnovane na izgradnji «idealnih tipova»
14.	Generički strukturalizam Pierre Bourdieua. Sociologija, antropologija, filozofija kao nužno povezane discipline objedinjene oko cilja razumijevanja društvenog svijeta.
15.	Berger-Luckmanova socio-konstruktivistička paradigma. Simbolički univerzumi i problem nastanka i kosntrukisanja značenja. Socijalni konstruktivizam između

	simboličkog interakcionizma i socijalne fenomenologije A. Shutza.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 936 1433 1308"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad - pisani</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad - usmeni</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni test - prvi</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Parcijalni test - drugi</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad - pisani	10	10	2.	Seminarski rad - usmeni	10	10	3.	Parcijalni test - prvi	30	30	4.	Parcijalni test - drugi	30	30	5.	Aktivnost u nastavi	20	20	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad - pisani	10	10																										
2.	Seminarski rad - usmeni	10	10																										
3.	Parcijalni test - prvi	30	30																										
4.	Parcijalni test - drugi	30	30																										
5.	Aktivnost u nastavi	20	20																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

✓

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alexander C. Jeffrey, (2003): The Meanings of Social Life: A Cultural Sociology. Oxford University Press. 2. Bauman, Zygmunt, (2011): Tekuća modernost. Zagreb. Naklada Pelago. 3. Bourdieu, Pierre, (1992): The Logic of Practice. Polity Press. 4. Beck, Ulrich, (2001): Pronalaženje političkog: prilog teoriji refleksivne modernizacije. Naklada Jesenski i Turk. Zagreb. 5. Dentile, Emilio, (2009): Religije politike: između demokratija i totalitarizma. XX. VEK. Beograd. 6. Elias, Norbert, (2007): Što je sociologija? Antibarbarus. Zagreb. 7. Luckmann T – Berger P, (1992): Socijalna konstrukcija zbilje. Naprijed. Zagreb. 8. Dubeil, Helmut, (2006): Neizvjesnost i politika. Rabic. Sarajevo.
	<p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

 I for
 Holubnyo

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	OPĆA SOCIOLOGIJA I				
Šifra/kod	FIL SOC 201	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	
Ciklus studija	PRVI	Semestar	TREĆI	Ak. godina	2019- 2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr Salih Fočo			
	Kontakt podaci	Kabinet:58 E-mail:salih.foco@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Sci Tomislav Tadić, viši asistent.			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 Email:tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___ 3 ___; seminar _____; vježbe ___ 3 ___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji od prelaska klasične u suvremenu sociološku misao i problematizira klasična pitanja i prebleme tradicionalne kritičke teorije društva.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente dodiplomskog studija sociologije sa savremenim teorijskim paradigmama u sociologiji te konstrukcijama teorije u sociološkom diskursu .				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da su u stanju raspoznati osnovne pravce i predstavnike u savremenoj teorijskoj sociologiji s akcentom na kritičku teoriju društva te da				

	mogu vladati kompleksnim poznavanjem temeljnih teorijskih kategorija koje se koriste u suvremenoj sociologiji.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Odnos klasične i savremene sociologije. Tačke divergencije i konveregencije između navedenih oblasti. Uvodne napomene o karakteru kolegija.
2.	E. Durkheim i njegovi uticaji na konstituciji problema u savremenoj sociologiji. Od pravila sociološke metode ka <i>Novim pravilima sociološke metode</i> Anthony Giddensa.
3.	Etnometodologija i simbolički interakcionizam kao sociološki pravci orijentirani ka problemu konstrukcije sopstva u svremenoj sociologiji.
4.	Historijske pretpostavke za nastanak kritičke teorije društva i njeni izvori. Uticaji marksizma i hegelijanizma.
5.	Kontekst Dijalektike prosvjetiteljstva. Theodor W. Adorno i Max Horkheimer kao nosioci ideje «nove paradigme o društvu» nakon II svjestkog rata.
6.	Problem «negativnog» kretanja prosvjetiteljstva i instrumentalnog uma.
7.	Kulturna industrija kao faktor i odrednica novih formi društvene svijesti.
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Sociološke implikacije genocida i holokausta u kritičkoj teoriji društva. Elementi antisemitizma Theodora W. Adorna i mogućnost «humanog» društva
10.	Hannah Arendt i recepcija Adornove teorije o društvu u američkoj sociološkoj školi. Agamben i koncept «zoe» kao posljedica socioloških uvida u kritičkoj teoriji društva.
11.	Herbert Marcuse kao temeljna ličnost kritičke teorije društva. Obrati koji su došli s «Čovjekom jedne dimenzije». Pobleem emancipacije pojedinca i emancipacije društva.
12.	Marcuseovo viđenje kulture kao temeljne odrednice suvremenog društva.
13.	Kriza i kritika industrijskog društva Jurgena Habermasa s akcentom na problem legitimacije kasnog kapitalizma. Korelacija između Habermasovog i

	Luhmannovog viđenje «legitimacije kroz proceduru».
14.	Dubiel i Habermas kao izraz «kasne» kritičke teorije društva s akcentom na translativnu koncepciju o prirodi «političkog». Dubielova teza o mišljenju kasne modernosti kao «fundamentalizma» modernosti
15.	Odnos kritičke teorije društva ka reflektivnoj sociologiji s akcentom na sociološke sisteme A. Giddensa, Z. Baumana, U. Becka, P. Bourdieu i dr.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <tr> <td>Prva semestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Druga semestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad (pisani)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad (usmeni)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </table> <p style="text-align: right;">100 bodova i 100 procenata</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena:</p>	Prva semestralna provjera znanja	30	30	Druga semestralna provjera znanja	40	40	Seminarski rad (pisani)	10	10	Seminarski rad (usmeni)	10	10	Aktivnost u nastavi	10	10
Prva semestralna provjera znanja	30	30														
Druga semestralna provjera znanja	40	40														
Seminarski rad (pisani)	10	10														
Seminarski rad (usmeni)	10	10														
Aktivnost u nastavi	10	10														

L. for
Glavni

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>S. Fočo. (2011) Sociologija. Svjetlost, Sarajevo. T.Adorno, M. Horkheimer. (1989). Dijalektika prosvjetiteljstva. Veselin Masleša. Sarajevo. H. Marcuse. (1989) Čovjek jedne dimenzije. Veselin Masleša. Srajevo. E. Durkheim. (1999) Pravila sociološkog metoda. Jesenski i Turk. Sarajevo.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>E. Dirkem (hrestomatija tekstova). D. Marinković (ur.). Mediterran Publishing. Novi Sad, 2008. G. Zimel (hrestomatija tekstova). D. Marinković (ur.). Mediterran Publishing. Novi Sad, 2008. K. Manhajm (hrestomatija tekstova).D. Marinković (ur.). Mediterran Publishing. Novi Sad, 2010. 8. T. Parsons: Društva. Zagreb: August Cesares, 1988. M. Weber: Protestantska etika i duh kapitalizma. Sarajevo: Logos, 1989. V. Vuletić: Globalizacija, mit ili stvarnost. Beograd: Zavod za udžbenika i nastavna sredstva,</p>

S. Fočo

S. Fočo

	2003.
Napomene	

Green
of Fox
Moltenberg

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u sociologiju I				
Šifra/kod	FIL SOC 101	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	prvi	Semestar	prvi	Ak. godina	2019- 2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr Salih Fočo			
	Kontakt podaci	Kabinet:58 E-mail:salih.foco@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Sci Tomislav Tadić, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 Email:tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___3___; seminar_____; vježbe___3___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije te u temeljnom smislu odrediti način konstituisanja i razvoja sociologije kao fundamentalne znanosti o društvu. U okviru kolegijuma radit će se na klasičnim tekstovima utemeljitelja sociologije s posebnim akcentom na sociološke sisteme A. Comtea i E. Durkheima. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegijuma je studente pripremiti za studij sociologije kroz posebne sociološke discipline te osposobiti ih za razumijevanje temeljnih problema nastalih u okviru klasične sociologije.				

Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da su u stanju raspoznati osnovne pravce i predstavnike u klasičnoj teorijskoj sociologiji, da mogu vladati elementarnim poznavanjem temeljnih tehnika i metoda koje se koriste u primjenjenoj sociologiji, te da su pripremljeni za studij posebnih socioloških disciplina.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra.
2.	<p>Predavanja: Osnovna pitanja o tome šta konstituira sociologiju kao autonomnu znanost u smislu njenih temeljnih pojmova (društvo, društvena pojava, društvena grupa, društvena pokretljivost.</p> <p>Vježbe: Sociologija A. Comtea. Uvodne napomene, historijski kontekst: filozofski korijeni u francuskom provjetiteljstvu, britanskom empirizmu i njemačkom klasičnom idealizmu.</p>
3.	<p>Predavanja: Antička misao o društvu.</p> <p>Vježbe: Sociologija A. Comtea i problem enciklopedijske hijerehizacije znanosti. Šta je relativna autonomija socijalnih fenomena.</p>
4.	<p>Predavanja: Srednji vijek i problemi razvoja socijalne misli u njemu.</p> <p>Vježbe: Sociologija A. Comtea i problemi socijalne statike.</p>
5.	<p>Predavanja: Novovjekovna teorija društva</p> <p>Vježbe: Sociologija A. Comtea: temeljni probemi društvenog razvitka objektivirani u formu socijalne dinamike.</p>
6.	<p>Predavanja: Teorijski problemi u suvremenoj sociologiji.</p> <p>Vježbe: Progresivna teorija razvoja povijesti A. Comtea i njene faze.</p>
7.	<p>Predavanja: Metode istraživanja u sociologiji.</p> <p>Vježbe: Sociologija E. Durkheima.</p>

L. J. ...
Hleuten

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja: Tehnike istraživanja u sociologiji Vježbe: Problem produkcije društvene solidarnosti u sociologiji E. Durkheima i pojam socijalne funkcije.
10.	Predavanja: Sociologija i druge prirodne i humanističke znanosti. Vježbe: Problem diobe rada u sociologiji E. Durkheima kritika radne teorije vrijednosti Adama Smitha.
11.	Predavanja: Društvena pokretljivost u američkoj sociološkoj školi. Vježbe: Organska solidarnost i koncepcija socijalne diferencije.
12.	Predavanja: Religija kao forma društvene svijesti. Vježbe: Problem konstitucije socijalnih činjenica u okviru sociologije E. Durkheima.
13.	Predavanja: Kultura kao forma društvene svijesti. Vježbe: Značaj «totemskih» društava u sociologiji E. Durkheima.
14.	Predavanja: Konstitucija i značaj posebnih sociologija. Vježbe: Sličnosti i razlike u Comteovom i Durkheimovom shvatanju društva i njihov uticaj na dalji razvoj sociologije.
15.	Predavanja: Sistematizacija gradiva. Vježbe: Sistematizacija gradiva.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta i klasična predavanja.
---	---

 Štolarčan

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva semestralna provjera znanja	30	30
2.	Druga semestralna provjera znanja	40	40
3.	Seminarski rad (pisani)	10	10
4.	Seminarski rad (usmeni)	10	10
5.	Aktivnost u nastavi	10	10
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

•

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

- 1. S. Fočo. (2011) Sociologija, Svjetlost. Sarajevo.
- 2. A. Comte. (1989) Kurs pozitivne filozofije, Univerzitetska riječ. Nikšić
- 3. E. Durkheim. (1972) O podeli društvenog rada, PROSVETA. Beograd.

[Handwritten signature]

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A. Fiamengo: Osnovi opće sociologije. Sarajevo: Veselin Masleša, 1962. 2. G. Gurvitch: Savremeni poziv sociologije. Sarajevo: Veselin Masleša, 1965. 3. G. Simmel: 'Kako je moguće društvo?'. U: Georg Zimel 1858-2008 (Hrestomatija) Novi Sad: Mediterran Publishing I Vojvođanska sociološka asocijacija, 2008. 6. R. Kalanj: Suvremenost klasične sociologije. Zagreb: Politička kultura, 2005. 4. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. S.: Rječnik sociologije. Zagreb: Jesenski i Turk, 2008.
Napomene	

Igor Holubić

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SAVREMENE TEORIJE U ETNOLOGIJI I KULTURNOJ ANTROPOLOGIJI				
Šifra/kod	FIL ETN 101	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić		Termin konsultacija	Četvrtak, od 10 do 13 sati
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 251			
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet je baziran na hronološkom pregledu najznačajnijih teorija u etnologiji i kulturnoj antropologiji. Sadržaj predmeta obuhvata, između ostalog, slijedeće antropološke teorije: evolucionizam, difuzionizam (i savremena „antropologija mjesta“); funkcionalizam, strukturalizam, simbolička i interpretativna antropologija.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa glavnim teorijama kulture u antropologiji kroz historiju razvoja ove nauke.				
Ishodi učenja	Kroz kolegij studenti će: - steći uvid u osnovna načela na kojima počiva svaka od predstavljenih teorije, - znati najznačajnije predstavnike i njihova djela, - biti u mogućnosti da kompariraju i kritički promišljaju o svakoj od predstavljenih etnoloških/antropoloških teorije.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi.
2.	Jednolinijski evolucionizam i njegovi glavni predstavnici (Bastijan, L.H. Morgan) Uticao Morgana na potonje marksiste, shvatanje civilizacije kao kontinuuma; značaj jezika i onoga što on čuva za etnologiju, posebno u kontekstu etnologije srodstva. (Moore; Poarije)
3.	E. B. Tajlor i animistička teorija. Pokušaj rekonstrukcije razvoja religije. (Moore; Poarije) Vježbe: Henri Luis Morgan, <i>Drevno društvo: istraživanje čovekovog razvoja od divljaštva i varvarstva do civilizacije</i> - analiza odabranih poglavlja
4.	Geneza pojma kulture. Doprinos etnologije/antropologije proučavanju čovjeka u njegovoj kulturnoj raznolikosti; napredak civilizacije i hegemonija Zapada. (Abeles) Vježbe: Rut Benedikt, <i>Obrasci kulture</i> – analiza odabranih poglavlja
5.	Antropologija i antropolozi nakon Tajlora, s posebnim osvrtom na Frejzera i njegovo djelo. (Bošković) Vježbe: Frejzer, <i>Zlatna grana</i> – analiza odabranih dijelova
6.	Izvan krutih okvira – Riverz, Kreber. (Bošković; Poarije) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
7.	Teorijske postavke Fransa Boasa (Moore; Bošković) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Difuzionizam i akulturacija. Difuzionizam i globalizacija. (Bošković; Poarije) Vježbe: Mark Abeles, <i>Antropologija globalizacije</i> – analiza odabranih dijelova
10.	Funkcionalizam i njegove glavne odlike. (Moore; Bošković) Vježbe: analiza odabranih poglavlja iz: B. Malinovski, <i>Magija, nauka i religija</i>
11.	Strukturalni funkcionalizam Redklif-Brauna (Poarije; Moore) Vježbe: analiza odabranog poglavlja iz knjige: A.R. Redklif-Braun, <i>Struktura i</i>

	<i>funkcija u primitivnom društvu</i>
12.	Marksizam – rasprava glavnih Marksovih koncepata kao što su superstruktura, ideologija, klasna borba, rad, kapital. Vježbe: analiza odgovarajućeg poglavlja iz <i>Kapitala</i>
13.	Strukturalizam i njegove osnovne premise (Moore; Bošković; Poarije) Vježbe: analiza odabranog poglavlja iz: Klod Levi Stros, <i>Tužni tropi</i>
14.	Simbolička i interpretativna antropologija, s posebnim osvrtom na K. Gerca i njegovo djelo (Moore; Bošković) Vježbe: analiza odabranog poglavlja iz: Kliford Gerc, <i>Tumačenje kultura</i>
15.	Osnovne odlike i pravci istraživanja savremene antropologije (Bošković)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.
---	---

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jerry D. Moore, <i>Uvod u antropologiju. Teorije i teoretičari kulture.</i> Zagreb, 2002. 2. Frans Boas, <i>Um primitivnog čoveka.</i> Beograd, 1982 3. Bronislav Malinovski, <i>Magija, nauka i religija i druge studije.</i> Beograd, 1971. 4. Clode Levi-Strauss, <i>Strukturalna antropologija.</i> Zagreb, 1989.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karl Marks, <i>Kapital.</i> Beograd, 1978. 2. Meri Daglas, <i>Čisto i opasno: analiza pojmova prljavštine i tabua.</i> Beograd, 1993. 3. <i>Drugi i sličan: pogled na etnologiju suvremenih društava.</i> Uredila Marine Segalen. Zagreb, 2002. 4. A.R. Redklif- Braun, <i>Struktura i funkcija u primitivnom društvu.</i> Beograd, 1982 5. Kliford Gerc, <i>Tumačenje kultura I i II.</i> Beograd, 1998.
Napomene	

 Ašć Lepić
 Glavni

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U ETNOLOGIJU				
Šifra/kod	FIL ETN 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 251	Termin konsultacija	Ponedjeljak, od 14 do 15 h	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Historijski razvoj etnologije kao nauke. Terminološki problemi (etnologija, etnografija, antropologija). Teorije i škole u etnologiji. Etnološke metode i izvori. Važnost terenskog istraživanja. Nacionalne škole u etnologiji: evropska vs. američka etnologija. Savremene perspektive i budućnost etnologije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa nastankom i razvojem etnologije kao „nauke o narodu“ te osnovnim pojmovima etnološke znanosti, i to u hronološkom slijedu od prvog izdvajanja etnologije kao zasebne naučne discipline do upoznavanja sa klasicima etnologije i njihovim teoretskim načelima, kao i najnovijim trendovima u savremenoj etnologiji.				
Ishodi učenja	Po okončanju ovog kolegija studenti će moći : <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati porijeklo i značaj etnologije kao zasebne naučne discipline, - Razumjeti historijski kontekst koji je uticao na razvoj etnologije, - Prepoznavati i koristiti u praksi stručnu terminologiju. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upozvanje studenata sa predmetom i načinima izvođenja nastave.
2.	Historija nastanka i razvoja etnologije. „Drugi“ u obzoru srednjeg vijeka. Putovanja i putopis kao etnografski izvor. (Poarije, Bauzinger) Vježbe: Marko Polo, <i>Milion</i> (odabrani dijelovi) – analiza i diskusija
3.	18. vijek – vijek prosvjetiteljstva. Začetak „nauke o čovjeku“. Značaj prelaska s pojma „ljudski rod“ na pojam „ljudska vrsta“. Revitalizacija pojma „divljak“. Antikolonijalistički stav u djelima autora 18. stoljeća. (Bauzinger, Belaj, Poarije) Vježbe: Ibn Haldun: <i>Muqadima</i> (odabrani dijelovi)- analiza i diskusija
4.	Značaj perioda romantizma u razvoju etnološke nauke. Odjek hermetičkog shvatanja naroda u etnologiji početka 19. stoljeća. (Bauzinger, Pavković) Vježbe: analiza teksta Nikole Pavkovića: <i>Antropologija/etnologija – nauka o drugima</i>
5.	Terminološka lutanja. Evropska etnologija i američka antropologija – susreti i razmimoilaženja. Osnovne odrednice etnologije 20. stoljeća. (Bauzinger, Bratanić) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
6.	Teorije i škole u etnologiji: Jednolinijski evolucionizam, analitičke misaone struje – Boas i njegov koncept kulture; psihologizam i kulturalizam, animizam (Moore, Poarije) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
7.	Funkcionalizam i njegov najznačajniji predstavnik B. Malinowski. Vježbe: analiza odabranog odlomka iz knjige B. Malinowskog: <i>Argonauti zapadnog Pacifika</i>
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Strukturalizam C.Levi- Straussa (Moore, Bošković) Vježbe: C. Levi-Strauss, <i>Tužni tropi</i> (odabrani dijelovi – diskusija)

10.	Etnološke metode i izvori. (St. Erlich) Vježbe: Intervju u etnografiji – kako ga sastaviti? (primjer i analiza)
11.	Etnolog na terenu. Etički kodeks etnografskih istraživanja. (Potkonjak) Vježbe: terenski rad – posjeta nekim od tradicionalnih zanatskih radionica na Bašćaršiji
12.	Materijalna i duhovna kultura u kontekstu etnoloških istraživanja. (Bajraktarović; Hadžidedić) Vježbe: posjeta Muzeju Sarajeva
13.	Etnologija i turizam. (Bauzinger) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
14.	Savremene tendencije u etnologiji: etnologija svakodnevice; „rodna“ etnologija. (Rihtman-Auguštin) Vježbe: Dunja Rihtman-Auguštin, <i>Ulice moga grada</i> (analiza odabranih dijelova)
15.	Savremene tendencije u etnologiji: antropologija globalizacije; antropologija migracija. (Abeles; Sulima) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se realizira kroz predavanja i vježbe, izlaganja seminarskih radova, prezentacije, rasprave i diskusije.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo nastavi	5	5%
2.	Aktivnost tokom nastave	10	10%
3.	Seminarski rad	15	15%
4.	Polusemestralni ispit	35	35%
5.	Završni pismeni ispit	35	35%
Ukupno: 100		bodova	100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovnom prisutnošću časovima predavanja i vježbi;
- Aktivnom učešću u toku nastave i vježbi;
- Uspješnim izlaganjem i dostvom pisane verzije seminarskog rada;
- Položenim polusemestralnim ispitom;
- Položenim završnim pisмениm ispitom.

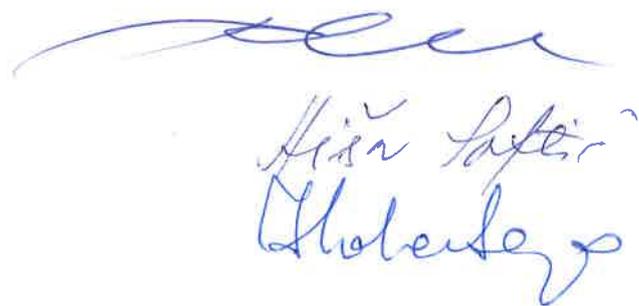
Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>H. Bauzinger, <i>Etnologija. Od proučavanja starine do kulturologije</i>. Beograd, 1999.</p> <p>Ž. Poarije, <i>Istorija etnologije</i>. Beograd, 1999.</p> <p>B. Bratanić, <i>Regionalna ili nacionalna i opća etnologija</i>. Slovenski etnograf X, Ljubljana, 1957, str.7-18.</p> <p>V. Belaj, <i>Plaidoyer za etnologiju kao historijsku znanost o etničkim skupinama</i>. <i>Studia ethnologica</i> 1. Zagreb,1989, str. 9-17.</p> <p>M. Bajraktarović, <i>Osnovi opšte etnologije</i>. Beograd, 1977.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>R. Sulima, <i>Antropologija svakodnevice</i>. Beograd, 2005.</p> <p>M. Abeles, <i>Antropologija globalizacije</i>. Beograd,2014.</p>
Napomene	

H. S. S. S.
 H. S. S. S.
 H. S. S. S.

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

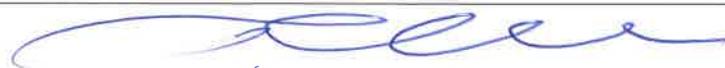
Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ANTROPOLOGIJA USMENE KNJIŽEVNOSTI				
Šifra/kod	FIL ETN 302	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+ 387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se, uz nužan književnohistorijski okvir, fokusira na recentna bilježenja usmene književnosti u Bosni i Hercegovini, njene prenosiocice i njene zapisivače, na odnos kazivač – zapisivač, kontekst u kojem se različiti oblici ove književnosti manifestiraju (veza usmene književnosti sa običajnom praksom i vjerovanjima, posebno onim dijelom narodnih vjerovanja koja soadaju u najstariji sloj vjerovanja na našim prostorima).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da studenti ovladaju pojmom „usmena književnost“ te odnosom pisana – usmena književnost, s naglaskom na kontekst u kojem se usmena književnost ostvaruje, mjestom i ulogom prenosioca (kazivača; pjevača) u njenom oblikovanju.				
Ishodi učenja	Kroz ovaj predmet studenti će ovladati znanjima koja se odnose na različite oblike usmene književnost,načinima njihovog prenošenja i bilježenja što će omogućit studentima da stečena znanja primijene u svom budućem pozivu etnologa, posebno u sklopu terensko-istraživačkog rada.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenta sa koncepcijom predavanja i vježbi
2.	Usmena književnost i pitanje njenog nastanka Vježbe: Posjeta Foklornom arhivu Zemaljskog muzeja BiH i upoznavanje sa zapisima usmene književnosti u rasponu od 50-tih do 80-tih godina 20. stoljeća
3.	Osnovne odlike usmene književnosti Vježbe: M. Bošković-Stulli, Priče i pričanje – analiza odabranih dijelova
4.	Usmena književnost i pitanje njene klasifikacije Vježbe: Parry, Pjevač priča – analiza teksta
5.	Usmena lirika- klasifikacija i osnovne odlike Vježbe: analiza odabrane usmene balade
6.	Antropologija usmene epike Vježbe:Prezentacija seminarskih radova
7.	Slika svijeta u usmenoj bajci Vježbe: Djevojka- ptica zlatna perja (analiza i diskusija)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Usmena književnost kao odraz stvarnost (na primjeru novela, šaljivih priča, anegdota i viceva) Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
10.	Usmene predaje- savremeni kontekst Vježbe: Softić, Usmene predaje Bošnjaka (odabrani dijelovi)
11.	Recentna bilježenja usmene književnosti u BiH Vježbe: Etnološko-folkloristička istraživanja Drežnici (analiza odabranih dijelova)

12.	Usmena književnost – od stvaralaca do zapisivača Vježbe: Lord, Pjevači: izvođenje i obuka – analiza teksta
13.	Usmena književnost i običajna praksa Vježbe: Hangi, Život i običaji muslimana u BiH – analiza odgovarajućih dijelova
14.	Odras narodnih vjerovanja u usmenoj književnosti BiH Vježbe: Mitske predaje – analiza odabranih predaja ove tematike
15.	Pitanje mjesta i uloge usmene književnosti u savremenom društvu Vježbe: Lj. Marks, Zagrebačka usmena tradicija između ljubavi i politike – analiza teksta
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se realizira kroz predavanja i aktivno uključivanje studenata u diskusije, s naglaskom na kritička promišljanja.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost tokom nastave</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100</td> <td>bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo nastavi	5	5%	2.	Aktivnost tokom nastave	5	5%	3.	Seminarski rad	20	20%	4.	Polusemestralni ispit	35	35%	5.	Završni pismeni ispit	35	35%	Ukupno: 100		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Redovno prisustvo nastavi	5	5%																										
2.	Aktivnost tokom nastave	5	5%																										
3.	Seminarski rad	20	20%																										
4.	Polusemestralni ispit	35	35%																										
5.	Završni pismeni ispit	35	35%																										
Ukupno: 100		bodova	100%																										

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnom prisutnošću časovima predavanja i vježbi; • Aktivnom učešću u toku nastave i vježbi; • Uspješnim izlaganjem i dostvom pisane verzije seminarskog rada; • Položenim polusemestralnim ispitom; • Položenim završnim pisemenim ispitom <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. V. Palevestra, Historijska usmena predanja Bosne i Hercegovine. Sarajevo, 1999. 2. A. Softić, Usmene predaje Bošnjaka. Sarajevo, 2002. 3. Narodna književnost/izbor studija i članaka o narodnoj književnosti/. Priredili Đ. Buturović i V. Palavestra. Sarajevo, 1974. 4. Đ. Buturović, Morići – od stvarnosti do usmene predaje. Sarajevo, 1983. 5. Ista, Bosanskomuslimanska usmena epika. Sarajevo, 1992. 6. M. Parry, Pevač priča. U: Bošnjačka književnost u književnoj kritici, knj. II, Sarajevo 1998:330-339. 7. A. Softić, Usmena proza Bošnjaka. Sarajevo, 2004. 8. A. B. Lord, Pevači: izvođenje i obuka. U: Bošnjačka književnost u književnoj kritici, knj. II, Sarajevo 1998: 340-354. 9. M. Bošković-Stulli, Usmena književnost kao umjetnost riječi. Zagreb, 1975. 10. V. Latković, Narodna književnost. Beograd, 1987. 11. A. Hangi, Život i običaji muslimana u Bosni i Hercegovini. Sarajevo, 2009. 12. M. Bošković-Stulli, Priče i pričanje. Zagreb, 2006. 13. D. Zečević, Prošlost u sadašnjost. Osijek, 1991. 14. V. Biti (priredio), Suvremena teorija pripovijedanja. Zagreb, 1992. 15. M. Dragić, Hrvatska usmena književnost Bosne i Hercegovine – proza, drama i mikrostrukture. Sarajevo, 2006. 16. R. Jambrešić-Kirin, Svjedočenje i povijesno pamćenje: o pripovjednom posredovanju osobnog iskustva. Narodna umjetnost, 32/2. Zagreb 1995:165-185. 17. Lj. Marks, Zagrebačka usmena tradicija između ljubavi i politike. Narodna umjetnost 33/2. Zagreb, 1996:357-380.
Napomene	

A. Softić
Golubnjača

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U PALEOETNOLOGIJU				
Šifra/kod	FIL ETN 201	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam i određenje paleoetnologije. Predstavljanje odabranih paleoetnoloških radova čija se tematika vezuje za područje Bosne i Hercegovine kako bi kroz njihovu analizu student što jasnije i potpunije ovladao paleoetnološkom tematikom i razumio specifičnosti paleoetnološkog rada. U središtu pažnje biće paleoetnološki rad u BiH, ali i šire, na području Balkana, što će omogućiti studentu da uoči sličnosti, ali i lokalne i regionalne specifičnosti određenih kulturnih elemenata.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje osnovnih znanja o paleoetnologiji, principima i izvorima na kojima počivaju radovi ove tematike, te o svojevrsnoj međuovisnosti i prožimanju arheologije i etnologije na kojem, u načelu, počiva paleoetnologija				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje sposobnosti uočavanje osobenosti paleoetnološkog rada te njegovog značaja podjednako i za etnologiju i za arheologiju; - Razumijevanje pojma multidisciplinarnosti i njegove primjene u etnologiji; - Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature; - Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Paleoetnologija: pojam, sadržaj i određenje (Palavestra, Kramer, David and Kramer)
3.	Arheologija i njen značaj za etnologiju i obrnuto (Porčić, Anđelović, Bajraktarović) Vježbe: Paul. G. Bahn, „Tumačenje ostataka“ U: Arheologija. Tragovima velikih civilizacija -analiza teksta
4.	Paleoetnološki radovi na prostoru Balkana (Županić, Todorović, Gavazzi) Vježbe: Ivica Todorović, Značenje sakralne arhitekture Lepenskog vira - analiza
5.	Začeci paleoetnološkog rada u BiH (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja BiH; Glasnik Zemaljskog muzeja BiH – odgovarajuća godišta) Vježbe: Ćiro Truhelka, Frigijska kapa – komad bosanske ženske nošnje (analiza teksta)
6. 111	Pioniri paleoetnologije: Leopold Gluck i Ćiro Truhelka (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja; Glasnik ZM – odgovarajuća godišta) Vježbe: L.Gluck, Tetoviranje kože kod katolika u Bosni i Hercegovini – analiza teksta
7.	Vejsil Ćurčić i njegovi paleoetnološki radovi (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine – odabrani dijelovi; Glasnik Zemaljskog muzeja BiH – odgovarajuća godišta) Vježbe: Ćurčić, Narodno ribarstvo u Bosni i Hercegovini - diskusija
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Paleoetnološki pristup u izučavanju tradicionalne materijalne kulture (Đorđević-Bogdanović, Stepinac-Fabijanić, Đorđević) Vježbe: Vejsil Ćurčić, Lončarstvo u Orubici na Savi, kotar Bosanska Gradiška – analiza i diskusija
10.	Duhovna kultura u obzoru paleoetnologije (Gavazzi, Benac, Lovrenović, Belaj, Hadžijahić)

	Vježbe: Gavazzi, Vrela i sudbine narodnih tradicija – analiza odabranih dijelova
11.	Značaj Centra za balkanološka istraživanja ANU BiH i njegovih publikacija za paleoetnološki rad u BiH
	Vježbe: M. Suić, <i>Illyrii proprie dicti</i> - diskusija
12.	Ilirsko naslijeđe – paleoetnološki kontekst (Stipčević)
	Vježbe: A. Stipčević, <i>Iliri – povijest, život, kultura</i> – analiza odgovarajućeg poglavlja
13.	Slavensko naslijeđe – paleoetnološki kontekst (Gavazzi, Leger, Hadžijahić)
	Vježbe: M. Gavazzi, <i>Sudbina stare slavenske baštine kod Južnih Slavena</i> – analiza odabranih dijelova
14.	Jezici u paleoetnološkom svjetlu (Gluhak)
	Vježbe: M. Petrić, <i>Tatauiranje i stigmatizacija kod nekih prapovijesnih populacija jugoistočne Evrope</i> – diskusija
15.	Religijske predstave od prahistorije pa nadalje (Benac, Kulišić)
	Vježbe: Posjeta Odjeljenju za arheologiju Zemaljskog muzeja BiH
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.
---	---

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra
(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo	10	10%
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%
4.	Završna provjera znanja	35	35%
Ukupno: 100		bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovno prisustvo predavanjima i vježbama;
- Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative;
- Polusemestralni ispit;
- Završni pismeni ispit.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niko Županić, Trojanci i Arijevci: Prilozi praistoriji i paleoetnologiji Male Azije, Egeje i Balkanskog poluostrva. Srpska kraljevska akademija. Beograd, 1911. 2. C. Kramer (ed), Ethnoarheology: Implications of Ethnography for Archeology. Columbia University Press. New York, 1979. 3. A. Palavestra, U službi kontinuiteta, Etno-arheologija u Srbiji. Etnoarheološki problemi 6/3. Beograd, 2011. 4. L. Leger, Slovenska mitologija. Beograd, 1984. 5. Alojz Benac, Religijske predstave prastanovnika južnoslavenskih zemalja. Balkanološki institut ANU BiH. Sarajevo 2012. 6. A. Stipčević, Iliri – povijest, život, kultura. Zagreb, 1989. 7. Vejsil Ćurčić, Narodno ribarstvo u Bosni i Hercegovini. GZM XXII,1910, 2-3, 379-487; XXV, 1913, 3-4, 421-513; XXVII, 1915, 1-2, 37-107; XXVII,3-4, 313-358; XXVIII,1-2, 397-475; 8. Milovan Gavazzi, Kulturno naslijeđe Južnih Slavena u svjetlu etnologije. U: Vrela i sudbine narodnih tradicija. Liber, Zagreb, 1978. 9. Isti, Sudbina stare slavenske baštine kod Južnih Slavena. Beograd, 1959. 10. Špiro Kulišić, Stara slovenska religija u svjetlu novijih istraživanja, posebno balkanoloških. ANU BiH, Sarajevo, 1979. 11. M. Wenzel, Bosanski stil na stećcima i metalu. Sarajevo, 1999. Sarajevo - Publishing. Biblioteka Kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine. 12. Mario Petrić, Običaj tatauiranja kod balkanskih naroda: karaktristike, uloga i porijeklo. Sarajevo, 1973. 13. B. Đorđević-Bogdanović, Tehnologija izrade keramike kroz uporedna arheološka i etnološka istraživanja. Glasnik srpskog arheološkog društva 12, str.7-12. Beograd 1996. 14. M. Hadžijahić, Predislamski elementi u kulturi bosanskih muslimana. Sarajevo, 1973. 15. Dubravko Lovrenović, Stećci. Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka. Rabic. Sarajevo, 2010. (odabrani dijelovi) 16. V. Belaj, Hod kroz godinu. Mitska pozadina hrvatskih narodnih običaja i vjerovanja. Zagreb, 2007. 17. Ivica Todorović, Značenje sakralne arhitekture Lepenskog vira. Glasnik Etnografskog instituta SANU, 49. Beograd, 2000, str.119-125.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Anđelović, Antropološka arheologija: od teorije do prakse. Etnološko-antropološke sveske 20(n.s.). Beograd, 2012. 2. A. Palavestra, Dobrosusedsko nemešanje. Srpska arheologija i etnologija. U: Etnologija i arheologija: stanje i perspektive. Zbornik Etnografskog instituta SANU 2. Beograd, 2005. 3. T. Stepinac-Fabijanić, Paleoetnološka istraživanja kamenih poljskih kućica okruglog tlocrta u Istri. Problemi sjevernog Jadrana, 1988. 4. D. Antonijević, Obredi i običaji balkanskih stočara. Balkanološki institut SANU. Beograd, 1982. 5. M. Porčić, Etnoarheologija - sadašnjost kao ključ za prošlost. Etnoarheološki problemi, n.s., god.I, sv. 2. Bograd, 2006, str. 105-121
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U MITOLOGIJU				
Šifra/kod	FIL ETN 301	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2019/20
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić		Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251			
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Šta i ko utiče na postanak mita? Kako se on širi u prostoru i vremenu? Koje su karakteristike i značenje rituala, gdje i kako se on manifestira? Da li i na koji način mitovi i rituali žive danas, posebno u urbanoj sredini? Koje su veze savremenih mitova sa tradicionalnim sižeima? Baveći se ovim i drugim pitanjima, predmet predstavlja uvod u antropologiju mita i rituala. Studenti će biti upoznati sa načinima na koje su antropolozi, pogotovo od početka antropologije kao nauke, prilazili mitu i ritualu i na koji su ih način analizirali u njihovoj vezi sa društvom. Poseban osvrt će biti na mitologiju Slavena, kao i na ulogu mita u određenim nacionalnim narativima i posljednjim dešavanjima na prostoru bivše Jugoslavije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa pojmovima mit i ritual , njihovim porijeklom i značenjem; odnosom mit i ritual – savremenost .				
Ishodi učenja	Usvajanje osnovnih znanja o antropološkom pristupu mitu i ritualu i njihovim transformacijama u vremenu i prostoru. Prepoznavanje mita i rituala u savremenom kontekstu, kritičko promišljanje o njihovim karakteristikama i značenjima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Mit i ritual: porijeklo i značenje Vježbe: Odabir tema za seminarske radove
3.	Mit u etnološkom/antropološkom obzorju Vježbe: Gerc, Tumačenja kultura – analiza odgovarajućeg poglavlja
4.	Mitska slika svijeta prapovijesnih stanovnika BiH Vježbe: Stipčević, Iliri – povijest, život, kultura (analiza odabranog poglavlja)
5.	Mitski svijet Slavena Vježbe: Ledić, Mitologija Slavena – analiza odabranog poglavlja
6.	Tradicionalni vs. savremeni mitovi Vježbe: Softić, Usmene predaje o zakopanom blagu - diskusija
7.	Urbani mitovi - postanak i prenošenje Vježbe: Presentacija seminarskih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Postanak i značenje mita u ruralnoj sredini Vježbe: Presentacija seminarskih radova
10.	Metode proučavanja savremenih mitova Vježbe: Kovačević, Semiologija mita i rituala - diskusija
11.	Uloga mita u pojedinim nacionalnim narativima (sa težištem na ratna dešavanja 90-tih i prostor bivše Jugoslavije) Vježbe: Bošković, Mit, politika, ideologija (analiza odgovarajućih poglavlja)
12.	Rituali: karakteristike i značenja

	Vježbe: Baćević, Studentska legenda o polaganju ispita:kritika ili afirmacija obrazovnog sistem - diskusija
13.	Rituali i politika
	Vježbe: Rihtman – Auguštín, Kako je umro 8. mart – analiza i diskusija
14.	Uloga medija u konstrukciji mitova i rituala
	Vježbe: Antonijević, Legende o krađi organa:moralna dilema savremenog društva – diskusija
15.	Završna razmatranja o mitu i ritualu, s akcentom na najnovije tendencije u antropološkoj literaturi
	Vježbe: Leach i Aycock, Strukturalističke interpretacije biblijskog mita - diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, te analiza i diskusija.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	10	10%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Redovno prisustvo	10	10%																						
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																						
4.	Završna provjera znanja	35	35%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Polusestrialni ispit; • Završni pismeni ispit. <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. F. Ledić, Mitologija Slavena, sv. 1. Zagreb, 1969. 2. Isti, Mitologija Slavena, sv. 2. Zagreb, 1970. 3. M. Vodopija, Maturiranje kao rite de passage. Narodna umjetnost, 13. Zagreb, 1976:77-90 4. D. Bratić, Ceremonija ispraćanja radnika u penziju. Etnološke sveske 5. Beograd, 1984:99-104 5. M. Elijade, Sveto i profano. Novi Sad, 1986 6. A. Stipčević, Iliri – povijest, život, kultura. Zagreb, 1988. (odabrani dijelovi) 7. K. Gerc, Tumačenje kultura I. Beograd, 1998. (odabrana poglavlja) 8. D. Rihtman-Auguštin, Ulice moga grada. Beograd, 2000. 9. I. Kovačević, Semiologija mita i rituala I-III. Beograd, 2001. (odabrani dijelovi) 10. A. Softić, Usmene predaje Bošnjaka. Sarajevo, 2002.(odabrana poglavlja) 11. A. Van Genep, Obredi prelaza. Beograd, 2005. 12. A. Bošković, Mit, politika, ideologija. Beograd, 2006. 13. I. Kovačević, Antropologija tranzicije. Beograd, 2007. 14. E. Leach i D.A. Aycock, Strukturalističke interpretacije biblijskog mita. Zagreb, 1988. 15. C. Levi-Strauss, „Struktura mitova“, pogl. XI u: Strukturalna antropologija. Zagreb, 1989. 16. J. Bačević, Studentska legenda o polaganju ispita: kritika ili afirmacija obrazovnog sistema. Etnoantropološki problemi, god.2, br.2. Beograd, 2007:87-100. 17. D. Antonijević, Legende o krađi organa: moralna dilema savremenog društva. Etnoantropološki problemi, god.2, br.2. Beograd, 2007:35-66. <p>V. Belaj, Hod kroz godinu. Mitska pozadina hrvatskih narodnih običaja i vjerovanja. Zagreb, 2007.</p>
Napomene	

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U ETNOKOREOLOGIJU				
Šifra/kod	FIL ETN 303	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Primarni fokus predmeta je upoznavanje studenata sa pojavom i razvojem etnokoreologije kao nauke u Evropi, kao i njenim predmetom i metodama istraživanja. Studenti će biti upoznati sa razvojem i značenjem plesa i pokreta u različitim svjetskim kulturama i njihovom ulogom u različitim kontekstima, uključujući rituale, običaje i ceremonije. Uz raznovrsne etnografske primjere, posebna pažnja će biti posvećena razvoju etnokoreologije u BiH, sa akcentom na bilježenje i izučavanje narodnih igara i plesova na ovom području, kao i na njihove lokalne i regionalne osobenosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ovladavanje osnovnim karakteristikama narodnog plesa i ritmičkih igara, s naglaskom na bosanskohercegovački prostor. Osposobiti studenta za praktičnu primjenu stečenih znanja kroz predmet etnokoreologija (npr. rad sa kulturnoumjetničkim društvima).				
Ishodi učenja	Studenti će kroz ovaj kolegij steći osnovna znanja o postanku, razvoju i karakteristikama narodnih plesnih i ritmičkih igara. Također, usvojena teorijska znanja moći će valjano primijeniti u praksi.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Postanak i razvoj etnokoreologije Vježbe: Odabir tema za seminarske radove
3.	Metode istraživanja u etnokoreologiji Vježbe: Analiza odabranih etnokoreoloških priloga u Biltenu za istraživanje folklor
4.	Razvoj i značaj plesa i pokreta kroz historiju Vježbe: Antropološki film o plesu(po izboru) – diskusija
5.	Plesne tradicije u vremenu i prostoru – stare civilizacije (I) Vježbe: Maletić, Povijest plesa starih civilizacija I – analiza odabranih dijelova
6.	Plesne tradicije u vremenu i prostoru – stare civilizacije (II) Vježbe: Maletić, Povijest plesa starih civilizacija II – analiza odabranih dijelova
7.	Etnokoreologija: evropski kontekst Vježbe: Posjeta nekom od kulturno-umjetničkih društava
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Mjesto i uloga plesa u sklopu rituala i običaja Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
10.	Etnokoreologija u BiH Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
11.	Doprinos Jelene Dopuđe etnokoreologiji BiH

	Vježbe: Analiza odabranog rada J. Dopuđe
12.	Lokalne i regionalne osobnosti narodnih igara i plesova na području BiH Vježbe: H. Hadžić, Igre, napjevi i narodni običaji Kraljeve Sutjeske...- analiza odabranih dijelova
13.	Značaj Folklornog arhiva Zemaljskog muzeja BiH za izučavanje narodnih igara i plesova na području BiH Vježbe: Posjeta FZMBiH i upoznavanje sa zbirkom etnokoreoloških zapisi
14.	Specifičnost terenskog rada u etnokoreologiji Vježbe: T. Zebec, Etnokoreolog na terenu – razgovor o tekstu
15.	Tradicionalni ples i igra danas – stanje i perspektive Vježbe: Mladenović, Kolo u Južnih Slovena – diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se realizira kroz predavanja, video prezentacije, praktičnu nastavu izvan Fakulteta te aktivno uključivanje studenata u diskusije, s naglaskom na kritička promišljanja.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo i aktivno učešće u diskusijama</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100</td> <td style="text-align: center;">bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo i aktivno učešće u diskusijama	10	10%	2.	Seminarski rad	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	Ukupno: 100		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Redovno prisustvo i aktivno učešće u diskusijama	10	10%																						
2.	Seminarski rad	20	20%																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																						
4.	Završna provjera znanja	35	35%																						
Ukupno: 100		bodova	100%																						

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Seminarski rad na zadatu temu; • Polusemestralni ispit; • Završni pismeni ispit. <p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Maletić, Povijest plesa starih civilizacija. Od Mezopotamije do Rima. I dio. Zagreb, 2003. 2. Ista, Povijest plesa starih civilizacija. Azijske plesne tradicije. II dio. Zagreb, 2003. 3. O. Mladenović, Kolo u Južni Slovena. Etnografski muzej, posebna izdanja, knj. 14. Beograd, 1973. 4. O. Vasić, Etnokoreologija:tragovi. Beograd, 2004. 5. T. zebec, Etnokoreolog na terenu: kontinuitet istraživanja i dileme primjene. U. Etnologija bliskoga: poetika i politika suvremenih terenskih istraživanja. Ur. J. Čapo Žmegač, V. Gulin Znić, P. Šantek. Institut za etnologiju i folkloristiku. Zagreb, 2006:167-190. 6. H. Hadžić, Igre, napjevi i narodni običaji Kraljeve Sutjske i šire okolice. Sarajevo, 2004. 7. Odgovarajući članci iz Glasnika Zemaljskog muzeja BiH <p>Odabrani prilozi iz Biltena Instituta za proučavanje folklor</p>
<p>Napomene</p>	

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA U BiH od 1945. do danas				
Šifra/kod	FIL ETN 203	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet će biti koncipiran iz dvije cjeline – prva će se fokusirati na prve prave etnološke radove u BiH i pionire etnološke nauke kod nas, a druga će se bazirati na predstavljanju karaktera rada na polju etnologije od kraja šezdesetih godina 20. stoljeća pa nadalje, s naglaskom na ekipni terenskoistraživački rad i objavljene rezultate takvog rada. Posebno će biti posvećena pažnja onim autorima kojima pripada značajno mjesto u razvoju etnologije u BiH, pa i šire.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet treba da upozna studente sa karakterom institucionalnog bavljenja etnologijom u Bosni i Hercegovini od sredine 20. stoljeća pa do danas.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sticanje neophodnih znanja koji se tiču etnologije u BiH od sredine 20. stoljeća pa do savremenosti; - Uočavanje osobnosti etnološkog rada na području BiH i njegovo smještanje u širi (regionalni) okvir; - Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature; - Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Etnologija u Bosni i Hercegovini u periodu Drugog svjetskog rata (Glasnik Zemaljskog muzeja BiH, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja) Vježbe: H. Kreševljaković, „Vareš kao glavno središte gvođenog obrta u BiH do 1891.“ – analiza teksta
3.	Osnovne karakteristike etnološkog rada u BiH u prvim godinama nakon Drugog svjetskog rata (M. S. Filipović, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja) Vježbe: M. S. Filipović, „Tragovi Perunovog kulta kod Južnih Slovena“ – analiza teksta
4.	Izučavanje seoske kulture kao odraz evropskog shvaćanja Drugog (Poarije, Filipović- Fabijanić) Vježbe: A. Kalmeta „O seljačkom lončarstvu u zapadnoj i srednjoj Bosni“ – uporedna analiza teksta
5.	Prvi školovani etnolozi u BiH i njihov rad (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja, Glasnik Zemaljskog muzeja – odgovarajuće sveske) Vježbe: Z. Marković, „Izrada češljeva, čibuka i svirala u Goduši kod Visokog“ – analiza (s posebnim osvrtom na kontinuitet spomenute prakse)
6.	Terenskoistraživački rad na polju etnologije u prvim decenijama nakon Drugog svjetskog rata (Spomenica, Glasnik Zemaljskog muzeja – odgovarajuće sveske) Vježbe: Posjeta savremenim majstorima tradicionalnih muzičkih instrumenata u Goduši kod Visokog
7.	Rade Uhlik i njegov rad na izučavanju romske kulture i jezika (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine – odabrani dijelovi) Vježbe: R. Uhlik i Lj. Beljkašić „Neka vjerovanja Cigana čergaša“ – analiza
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Etnološki rad na polju materijalne kulture u periodu 1945.-1990. (GZM, Spomenica, Godišnjak Centra za balkanološka istraživanja) Vježbe: <i>Etnološka i folkloristička ispitivanja u Livanjskom polju</i> – analiza odabranih priloga iz domena tradicionalne materijalne kulture

10.	Tradicionalna duhovna kultura BiH u etnološkom obzorju (Filipović, GZM, Spomenica) Vježbe: Š. Kulišić, Matrilokalni brak i materinska filijacija u narodnim običajima Bosne i Hercegovine i Dalmacije – diskusija
11.	Karakteristike monografskih etnoloških istraživanja u BiH u periodu 1945.- 1990. (GZM, Spomenica, Godišnjak Centra) Vježbe: <i>Etnološko-folkloristička istraživanja u Žepi</i> – diskusija
12.	Etnološka istraživanja u BiH: BiH kako evropski Drugi (Bringa, Čulinović-Konstatinović, Grbić) Vježbe: M. Petrić, O migracijama stanovništva u BiH. Doseljavanje i unutrašnje migracije.
13.	Etnologija i rat (Jambrošić-Kirin) Vježbe: Posjeta Muzeju ratnog djetinjstva
14.	Etnološki rad u BiH na početku 21. stoljeća Vježbe: Glasnik ZM, sv. Etnologija, 2013. – analiza odabranih priloga
15.	Etnologija i/ili antropologija – budućnost etnologije u BiH
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Polusemestralni ispit; • Završni pismeni ispit. <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	10	10%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
1.	Redovno prisustvo	10	10%																						
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																						
4.	Završna provjera znanja	35	35%																						
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasnik Zemaljskog muzeja BiH (od 1954. do danas) 2. Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine 1888.-1988. (odabrana poglavlja) 3. M.S. Filipović, Etnološki (etnografski) rad u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1955:210-216. 4. R. Filipović – Fabijanić, Kratak pregled i karakter etnološkog rada u Bosni i Hercegovini u vremenu 1845.-1969. Radovi I. Zenica, 1970:155-160 5. Lj. Beljkšić – Hadžidedić, Razvojne tendencije u etnologiji u SR Bosni i Hercegovini. Pregled. Sarajevo, juli-avgust 1984, god.LXXIV, br.7-8:867-875.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tone Bringa, Biti musliman na bosanski način. Sarajevo, 1997. 2. Svanibor Pettan, Making the refugee experience different:“Azra“ and the Bosnians in Norway. U: War, exile, everyday life: Cultural perspectives. Renata Jambrošić Kirin and Maja Povrzanović (eds.). Institute of Ethnology and Folklore Research. Zagreb, 1996, str.245-255. 3. Mart Bax, Mass Graves, Stagnating Identification and Violence in Bosnia, Anthropological Quarterly 70 (1), 1997. 4. Ivana Maček, War Within Everyday Life in Sarajevo under Siege. Acta Univeritatis Upsaliensis. Uppsala Studies in Cultural Anthropology 29, 2000. 5. Torsten Kolind, Non-ethnic Condemnation in Post-War Stolac: An Ethnographic Case-Study from bosnia-Herzegovina. U: The Balkan in Focus. Cultural Boundaries in Europe. Sanimir Resic and Barbara Torquist-Plewa (eds.). Nordic Academic Press. Lund, 2002. 6. Maja Povrzanović- Frykman; The War and after. On War-Relatd Anthropological Research in Croatia and Bosnia-Herzegovina. Etnološka tribina 26, Vol.33, str.55-74. Zagreb, 2003.
Napomene	

 Lisa Liptić
 Glavni tajnik

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA EVROPE				
Šifra/kod	FIL ETN 202	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Začeci i institucionalizacija etnografije i etnologije u Evropi u 18. stoljeću. Pregled geografskih specifičnosti evropskog kontinenta. Etnologija i naslijeđe velikih evropskih plemena/naroda: 1.Kelti; 2.Germani; 3. Skandinavci; 4. Slaveni; 5. Baltički narodi. Unutarevropske migracije i migracije drugih naroda u Evropu. Sličnosti i različitosti u kulturi i jeziku evropskih naroda. Društvena organizacija. Etnos i etnički identitet. Pitanje srodstva i bračne zajednice. Sličnosti i različitosti narodnih običaja. Mitologija i umjetnost naroda Evrope. Moderna regionalna etnologija u Evropi. Pitanje evropskog nacionalizma. Evropska etnologija u časopisima Folk Life: Journal of Ethnological Studies, Ethnologia Slavica i Ethnologia Balkanica.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz ovaj predmet student treba da stekne osnovna znanja o začecima, razvoju i osnovnim karakteristikama te savremenim tendencijama u evropskoj etnologiji.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje i prihvatanje kulturne različitosti kao jedne od temeljnih odrednica Evrope, i u tom kontekstu nacionalnih tradicija; - Sticanje znanja o savremenim kretanjima na polju evropske etnologije; - Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature; - Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Evropa - od Homo Erectusa do modernog čovjeka (Bahn)
3.	Evropa i njeni narodi u ranim pisanim izvorima (Kiznije) Vježbe: Paul G. Bahn, Arheologija. Tragom velikih civilizacija. – analiza odabranih dijelova
4.	Etnologija u Evropi- geneza (Poarije, Bošković) Vježbe: Herodotova Istorija – odabrani dijelovi (diskusija)
5.	Identitet i njegova zagonetka (Kiznije, Frejzer) Vježbe: Antropološki film o životu Laponaca – gledanje i diskusija
6.	Etnologija i naslijeđe velikih evropskih plemena/naroda – Kelti, Germani, Skandinavci (Kiznije) Vježbe: Krauze, Kelti. Istorija i mit o jednom zagonetnom narodu. Analiza odabranih poglavlja
7.	Etnologija i naslijeđe velikih evropskih plemena/naroda - Slaveni, Baltički narodi (Kiznije) Vježbe: Analiza odabranih priloga iz časopisa Kodovi slovenskih kultura
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Migracije – pojam, određenje i karakter (Heršak, Lee, Brettell i Hollifield, Jonjić) Vježbe: Čapo Žmegač, Različiti pristupi povratnim migracijama: primjer Hrvatske - analiza teksta
10.	Evropa u kontekstu migracija i njihov odraz u etnologiji (Bauzinger) Vježbe: Povrzanović Frykman, Povezati mjesta, izdržati udaljenost: iskustva i implikacije transmigrantskih putovanja - diskusija
11.	Jezik i kultura evropskih naroda (Gluhak, Sykes)

	Vježbe: Sykes, Sedam Evinih kćeri – čitanje i diskusija (odabrani dijelovi)
12.	Društvena organizacija. Pitanje srodstva i bračne zajednice (St. Erlich)
	Vježbe: Vera St. Erlich, U društvu sa čovjekom – analiza odabranih poglavlja
13.	Običaji kao etnološka tema – evropski kontekst (Kiznije, Belaj)
	Vježbe: Tihomir. R. Đorđević, Nekoliki samrtni običaji u Južnih Slovena - diskusija
14.	Mitologija i umjetnost naroda Evrope (Kiznije)
	Vježbe: Bratić, Bučna bića noćne tišine – analiza
15.	Moderna regionalna etnologija u Evropi. Pitnje evropskog nacionalizma. (Bauzinger, Sulima)
	Vježbe: Bauzinger, „Tradicije koje su izbeglice donele“. U: Etnologija. Od proučavanja starine do kulturologije. - diskusija.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _100_ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	10	10%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	Ukupno: _100_ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Redovno prisustvo	10	10%																						
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																						
4.	Završna provjera znanja	35	35%																						
Ukupno: _100_ bodova			100%																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Polusestrialni ispit; • Završni pismeni ispit. <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ž. Kiznije, Etnologija Evrope. Beograd, 1996. 2. Đ. Kokjara, Istorija folkloru u Evropi. Beograd, 1985. 3. B. Bratanić, „Pogled na 200 godina etnološke znanosti“. Izvještaj HED 5-6, str. 5-47., Zagreb, 1976. 4. B.Sykes, Sedam Evinih kćeri: genetička povijest Europljana. Zagreb, 2002. 5. Gluhak, Hrvatski etimološki rječnik (Pregled jezika svijeta, str.15-110). Zagreb, 1993. 6. Journal Anthropological Quartely No. 3, 1963. Europe and It's Cultures. (Special Issue) 7. R. G. Lathman, The Ethnology of Europe. (besplatno na Google books). 1852. 8. H. V. Vermeulen, „Origins and Institutionalization of Ehnology and Ethnography in Europe and USA, 1771 – 1845“. U: Fieldwork and Footnotes : Studies in the History of European Anthropology. 1995. Routledge 9. E. Heršak (ur.), Leksikon migracijskog i etničkog nazivlja. Zagreb, 1998. 10. P. Jonjić, Teorijski aspekti proučavanja migracija:kritički pregled literature. Migracijske teme 1, str. 63.75. Zagreb, 1985. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. G. Bahn, Arheologija. Tragom velikih civilizacija. Rijeka, 2006 2. V. St. Erlich, U društvu sa čovjekom. Tragom njegovih kulturnih i socijalnih tekovina. Zagreb,1978. 3. R. Sulima, Antropologija svakodnevice. Beograd, 2005. 4. S. Tolstoj i Lj. Radenković(redaktori). Slovenska mitologija. Enciklopedijski rečnik. Beograd, 2001. 5. R.T. Anderson, Moder Europe: An Anthropological Perspective. 1973. 6. A. Gingrich, „Frontier Myths of Orientalism: The Muslim Woprl in Public and Popular Cultures of Central Europe“. U: Mediterranean Ethnological Summer School, Vol 2. Ur. Bojan Baskar i Borut Brumen. Ljubljana 1996,

	<p>str. 99-127.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. K. Koser, International Migration. A Very Short Introduction. Oxford University Press. New York, 2007. 8. A. Bošković, Kratak uvod u antropologiju. Zagreb, 2010. 9. A. Krauze, Istorija i mit o jednom zagonetnom narodu. Beograd, 2013.
Napomene	

Asim Lapić
Glavni urednik

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODE I TEHNIKE ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA				
Šifra/kod	FIL SOC 509	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	9
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	—				
Jezik izvodenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Nijaz Ibrulj			
	Kontakt podaci	Kabinet: 66 E-mail: nijaz.ibrulj@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 00	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Tomislav Tadić, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51 E-mail: tomislav.tadic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 00	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 3 seminar <u>3</u> ; vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se bavi analizom i deskripcijom najznačajnijih metoda i tehnika koje se koriste u savremenim znanstvenoistraživačkim djelatnostima s posebnim fokusom na istraživanja u oblasti društvenih znanosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata trećeg semestra drugog ciklusa studija sociologije za samostalno kritičko reflektiranje u sferi znanstvenoistraživačkog rada, teorijsko-empirijskih saznanja i razumijevanja principa na kojima se temelji znanstveni rad.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da da apsolviranju metodologijske i tehničke aspekte znanstvenoistraživačkog rada kako bi samostalno u okviru istraživačkih projekata, kako individualno tako i grupno, sprovodili istraživanja recentnih i izazovnih društvenih fenomena i time doprinijeli boljem razumijevanju društvene ontologije i društvene fenomenologije i njenih varijabli.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Predavanja: Definiranje znanosti, metodologije i znanstvene prakseologije Vježbe: Analiza eksperpata iz djela Sociološka imaginacija
3.	Predavanja: Metoda kao put do <i>istine</i> i objektivnosti? Vježbe: A. Giddens: New Rules of Sociological Method – dio o socijalnoj fenomenologiji
4.	Predavanja: Priroda znanstvenog metoda Vježbe: Analiza teksta Socijalni konstruktivizam (ekscerpti) (V. Ber)
5.	Predavanja: Klasične faze (od istraživačkih pitanja ka interpretaciji i znanstvenoj verifikaciji) Vježbe: A. Giddens: New Rules of Sociological Method – dio o pozitivističke dileme
6.	Predavanja: Hipoteze i njene varijable Vježbe: Vojin Milić: Sociološki metod - ekscerpti
7.	Predavanje: Znanost kao teorija i kao praksa, kao metodologija i kao imaginacija Vježbe: Wright C. Mills: Sociological imagination
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Metodološki pristup društvenoj stvarnosti Vježbe: Andre Ule: Znanost i Realizam – karakteristike znanstvenog znanja
10.	Predavanje: Znanstveno istraživanje sa elementima falsifikacionizma kao kontrast ortodoksnim i rigidno etabliranim plauzibilitetima klasičnih metodologija Vježbe : Presentacija seminarskih radnji
11.	Predavanje: Kvantitativna metodologija I Vježbe: Znanstveni metod, opravdanje i problem demarkacije (Hume - Russel)
12.	Predavanje: Kvantitativna metodologija II Vježbe: Dancyeva kritike koherentizma
13.	Predavanje: Kvalitativna metodologija (hermeneutičke analize u društvenim znanostima) Vježbe: Presentacija seminarskih radnji
14.	Predavanje: Znanje i propagadna Vježbe: Presentacija seminarskih radnji
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Prva polusestrialna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2017. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusestrialna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusestrialna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusestrialna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<ul style="list-style-type: none"> • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusestrialne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>A. Vujević (2006): Uvođenje u znanstveni rad. Zagreb: Školska knjiga B. M. Cohen, E. Nagel (2006): Uvod u logiku i naučni metod. Beograd: Jasen. T. Khun (2002): Struktura znanstvenih revolucija. Zagreb: Jesenski i Turk. L. Wittgenstein (2007): O izvjesnosti. Zagreb: Globus. K. Popper (1973): Logika naučnog otkrića. Beograd. Nolit. H. Poincare (1989): Znanost i hipoteza. Zagreb: Globus. A. Ule (1996): Znanost i realizam. Zagreb. Hrvatsko filozofsko društvo.</p>

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>A. Giddens (1993): New Rules of Sociological Method. Cambridge-Malden Polity Press</p> <p>Pojman. P. L. (2003): The Theory of Knowledge. Thomson Learning – Wadsworth.</p> <p>Kaplan. D (2004): The SAGE Handbook of Quantitative Methodology for the Social Sciences. University of Wisconsin.</p>
Napomene	—

*Y. by
P. L. Pojman
Giddens*

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA RELIGIJE				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta					
Šifra/kod	FIL SOC 301	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	5
Ciklus studija	PRVI	Semestar	PETI	Ak. godina	2018- 2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	PROF.DR DINO ABAZOVIĆ			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Sci.TOMISLAV TADIĆ, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 Email:tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> </u> ; vježbe <u> 2 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata/ca s osnovama sociologije religije, odnosno sociološkim interpretacijama religije i problemima sociologije religije; studenti će se upoznati i s osnovnim tipologijama u sociologiji religije, te suvremenim sociološkim aspektima odnosa društvo-religija. Težište predmeta je na sociološkim interpretacijama fenomena religije i religioznosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilje kolegije je studente oposobiti za vladanje temeljnim kategorijama sociologije religije.				
Ishodi učenja	Ishodi učenja: da se studenta osposobi za razumijevanje osnovnih teorijskih problema u sociologiji religije				

	te da se osposobe za pripremanje raznih tipologija u sociološkom istraživanju religija.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>Uvod: Religijska situacija u suvrmenom svijetu Sociološko određenje pojma „religija“</p> <p>VJEŽBE: Priroda znanstvenog izučavanja religije. Supstantivne, funkcionalne i politetičke definicije religije. Fenomenologija religije R. Otta. Sveto kao stvarnost <i>sui generis</i>; numinozno iskustvo svetog; korelacija razumskog i vanrazumskog u konstrukciji kategorije svetog kao <i>a prironog</i> egzistencijala. (Rad na tekstu: R. Otto: Sveto)</p>
2.	<p>PREDAVANJA: - Kontroverze o korijenima religije Religija kao grupni fenomen</p> <p>VJEŽBE: Mircea Eliadeova fenomenologija religije; Šta znači istraživati “forme religijskog iskustva”? Sakralni prostor – Sakralno vrijeme. Sveto kao dio strukture ljudske svijesti – Sveto kao antropološki kontinuum; Geometrija sakralne arhitekture. (Rad na tekstu: Mircea Eliade; Sveto i Profano; Istorija verovanja i religijskih ideja – Tom I.)</p>
3.	<p>PREDAVANJA: Povratak religijama Predmet i zadaci sociologije religije</p> <p>VJEŽBE: Emil Durkheim i polazišta za klasičnu sociološku teoriju religije. Problem sociološkog određenja religije, sociologija religije i teorija spoznaje; Religija i kulturna integracija; Simetrija društvenih i religijskih vrijednosti u Durkheimovom učenju. Eksplikacija religije iz njenog elementarnog određenja: kritičko prevladavanje animizma, naturalizma i totemizma. Polazište za funkcionalističko shvatanje religije (Rad na tekstu: E. Durkheim: Elementarni oblici religijskog života)</p>
4.	<p>PREDAVANJA: Metode sociološkog istraživanja religije</p> <p>VJEŽBE: Max Weber i problemi sociologije religije. Korelacija između privrednih i religijskih sistema iz perspektive koncepta protestantske etike. Odnos poziva i religije; Idiografski karakter znanstvenog izučavanja religije. Podudarnosti između sociološkog interpretiranja države i crkve; Uloga harizmatškog proroka u povijesti religijskih ideja. (Max Weber: Protestantska etika i duh kapitalizma; Privreda i Društvo: Poglavlje o sociologiji religije; M. Hamilton: Sociologija religije-odabrana poglavlja)</p>
5.	<p>PREDAVANJA: Sociološke determinante religioznosti</p>

	<p>Utjecaj religija u društvu</p> <p>VJEŽBE: Kulturalno-antropološke dimenzije religije. (1) A – Radcliffe-Brown - komplementarizam u razvoju društvenih i religijskih institucija, Kritika Durkheimove i Robertson Smithove pozicije o religiji. Razumijevanje religije kroz “djelovanje”. Priroda religijskih pogrebnih obreda i refleksije o (2) B. Malinowskom. Sporna triangulacija i problem prvenstva: religija – magija – nauka. (3) E.B Tylor i J. Frazer o “minimalnoj definiciji religije”.</p> <p>(Rad na tekstu: 1. A. Radcliffe-Brown: Struktura i funkcija u primitivnom društvu 2. B. Malinowski: Magija, Nauka i Religija)</p>
6.	<p>PREDAVANJA: Religije i društveni konflikti Tipologija religija</p> <p>VJEŽBE: Clifford Gertz i “religija kao kulturalni sistem”. Gertzova definicija religije i njen povijesni značaj. Tendencija ka univerzalizaciji i njene posljedice za sociologiju religije. Analitičko – sociološki pristup u shvatanju religije.</p>
7.	<p>PREDAVANJA: Tipologija religijskih organizacija Tipologija religijskih vođa</p> <p>VJEŽBE: Psihoanalitičko određenje religije S. Freuda. Religija kao izraz nervoze i hysterije. Problem “ocebustva” i “želje” te psihoanalitički problem “ambivalencije”. Koncept “zabrane” kao presudni koncept religijskog iskustva iz perspektive psihoanalize. Melanie Klein i koncept “demonskog” u religiji. Jaques Lacan i problem religije između imaginarnog, realnog i simboličkog. (Rad na tekstu: S. Freud: Totem i Tabu; Budućnost jedne iluzije: Mojsije i Monoteizam)</p>
8.	<p>Polusemestralna provjera znanja studenata</p>
9.	<p>PREDAVANJA: Tipologija vjernika Tipologija odnosa religijskih zajednica i države</p> <p>VJEŽBE: Talal Asad i koncept sekularnog kao političke i epistemske prakse. Problem sekularnog ustava i smisao njegovog uspostavljanja. Genealoški metod u izučavanju religije. Odnos sekularizacija i sekularizam. Kritika esencijalističkog i univerzalističkog shvatanja religije C. Gertza. (Rad na tekstu: Talal Asad: Formacije sekularnog: hrišćanstvo, islam, modernost.</p>
10.	<p>PREDAVANJA: Religija i politika Religije, demokracija i ljudska prava</p> <p>VJEŽBE: Koncept građanskih religija u sociologiji. Građanske religije i njihova povijesna osnova kod Machiavellija i Rousseaua. Sociološki pristup problemu građanskih religija Roberta Bellaha u tekstu “Građanska religija u Americi”. Odnos: nacija – religija – građanstvo. Evolucionistički pristup građanskim religijama iz vizure problema diferencijacije R. Bellaha. Građanske religije i religijski pluralizam. Podudarnosti i transformacije građanskih religija u političke religije u suvremenoj sociološkoj literaturi. Tipologija građanskih religija.</p>
11.	<p>PREDAVANJA: Religije i nacije Religije i globalizacija</p> <p>VJEŽBE: Političke teologije Carla Schmitta u kontekstu problema suvereniteta.</p>

	Suverena iznimka, vanredno stanje i njihovo teološko opravdanje. Sociološki paradoks legitimacije vanreligijskih struktura religijskim struktuama.
12.	<p>PREDAVANJA: Religije i gospodarstvo Religije i ekologija</p> <p>VJEŽBE: Thomas Luckmann i Peter Berger o problemu sekularizacije iz perspektive sociologije religije. Nomička i simbolička funkcija religije, problem alijenacije i legitimacije. Konstrukcija “simboličkih univerzuma značenja”. Kritika suvremene sociologije religije kao “crkveno orijentirane” sociologije. Smisao sintagme “nevidljiva religija”. Sociologija religije između sekularizacije i desekularizacije. (Rad na tekstu: T.Luckmann-P.Berger: Socijalna konstrukcija zbilje)</p>
13.	<p>PREDAVANJA: Religije i brak Religije i žene</p> <p>VJEŽBE: Religija i nasilje. Da li religije generiraju nasilje? Rene Girard i koncept neodvojivosti nasilja i religije; koncept zamjenske žrtve i paradoks (<i>homo sacera-a</i>). Grčki “farmakhon” i problema “zoe-a”. Sveto žrtvovanje kao povijesni kontinuum izmještanja nasilja izvan zajednice. (R. Girard: Nasilje i Sveto)</p>
14.	<p>PREDAVANJA: Sekularizacija – mit ili stvarnost - Marksistička teorija religije</p> <p>VJEŽBE: Grace Davie i religija u suvremenoj Europi. Model “vjerovanja bez pripadanja”. Koncept “povratka religija” u suvremenom svijetu te model “višestruke modernosti” S.N Eisenstadt. (Rad na tekstu: Grace Davie: Religija u suvremenoj europi – mutacija sjećanja)</p>
15.	<p>PREDAVANJA: Ateizam kao pratilac religije Teorijske kontroverze o budućnosti religije</p> <p>VJEŽBE: Konsultacije i zaključna razmatranja tema koje su se obrađivale tokom semestra.. Podjela potpisa studentima koji su stekli uslove i ispunili semestralne obaveze.</p>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe
---	---------------------

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30
2.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40
3.	Seminarski rad (pisani)	10	10
4.	Seminarski rad (usmeni)	10	10
5.	Aktivnost u nastavi	10	10
Ukupno: _____ bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

-

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

- Obavezna*
- 1. Cvitković, Ivan (2007.). SOCIOLOGIJA RELIGIJE. Sarajevo: «DES».
  - 2. Cvitković, Ivan (2005.). RJEČNIK RELIGIJSKIH POJMOVA. Sarajevo: «DES»
  - 3. Cvitković, Ivan (2010.). RELIGIJE SUVRMENOG SVIJETA. Sarajevo: «DES»

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.R. Redklif-Braun: (1982): Struktura i funkcija u primitivnom društvu. Prosveta, Beograd. 2. Bronislav, Malinovski: (1971): Magija, nauka i religija i druge studije. Prosveta, Beograd. 3. Emile, Durkheim: (2008): Elementarni oblici religijskog života, Naklada Jesenski i Turk. Zagreb. 4. Grace, Davie: (2005): Religija u suvremenoj Europi: mutacija sjećanja. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb 5. Kliford, Gerc: (1998): Tumačenje kultura I-II. XX-vek. Beograd. 6. Maks, Veber: (1976): Privreda i Društvo. Prosveta, Beograd. 7. Malkom, Hamilton (2003): Sociologija religije. Clio. Beograd. 8. Max, Weber: (1989): Protestantska etika i duh kapitalizma. Svjetlost, Sarajevo. 9. Mircea, Eliade: (2002): Sveto i Profano, AGM, Zagreb. 10. Mirča, Elijade: (1991): Istorija verovanja i religijskih ideja – Tom I. Prosveta, Beograd. 11. Peter L. Berger i Thomas Luckmann: (1992): Socijalna konstrukcija zbilje. Naprijed. Zagreb. 12. Rene Žirar: (1990): Nasilje i Sveto. Književna zajednica Novog Sada. Novi Sad. 13. Rudolf, Oto: (1983): Sveto. Svjetlost, Sarajevo. 14. Sigmund, Freud: (1986): Budućnost jedne iluzije. ITRO Naprijed, Zagreb. 15. Sigmund, Freud: (1988): Mojsije i Monotizam. Grafos, Beograd. 16. Sigmund, Freud: (2000): Totem i Tabu. Stari Grad. Zagreb. 17. Talal, Asad: (2008): Formacije sekularnog - hrišćanstvo, islam, modernost. Beogradski krug. Beograd
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PRIMIJEJENA SOCIOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL SOC 504	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2019/2020
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Jelena Gaković, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> </u> ; vježbe <u> 2 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Struktura kvantitativnih nacrtā istraživanja Tipovi eksperimentalnih nacrtā istraživanja Etika istraživanja Metoda ankete Indeksi i ljestvice Struktura kvalitativnog nacrtā istraživanja Socijalna konstrukcija zbilje i konstituiranje značenja Fenomenološka sociologija i etnometodologija Validnost kvalitativnih podataka i orgāničenja kvalitativne metodologije</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Upoznavanje studenata sa osnovnim teorijskim i istraživačkim konceptima u kvantitativnoj i kvalitativnoj metodologiji u sociologiji. Studenti će raditi na tekstovima autora koji afirmiraju pozitivističke ili postpozitivističke paradigme u sociologiji, kao i one teorije koje svojim analizama doprinose afirmiranju i razvoju kvalitativnog metodološkog pravca (interpretativizam, konstruktivizam, postmodernizam, kritička teorija, poststrukturalizam, neomarksizam, teorije svakodnevnice, etc.) Studenti će raditi i na aplikativnoj dimenziji ovih metodoloških paradigmi kroz terenske faze istraživanja i kroz matematičko- statističke analize socijalnih varijabli.</p>				
Ishodi učenja					

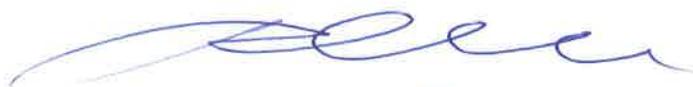
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama.
2.	Predavanje: Uvod u metodologiju društvenih nauka – metodološko utemeljenje sociologije. Status sociologije u okviru društvenih nauka i tendencije njenog razvoja u savremenom kontekstu. Vježbe: Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama
3.	Predavanje: Predmet, metode, ciljevi i odnos sociologije sa drugim znanostima. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja iz obavezne literature. Grupna diskusija.
4.	Predavanje: Sociologija kao društvena aplikativna disciplina. Metode i tehnike empirijskih istraživanja. Prednosti i nedostaci specifičnih metoda i tehnika. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja iz obavezne literature.
5.	Predavanje: Pozitivizam, postpozitivizam, fenomenologija, kritička teorija, konstruktivizam. Vježbe: Praktična vježba - Izrada nacrtu znanstveno-istraživačkog projekta na teme odabrane prema interesu studenata. Grupna diskusija.
6.	Predavanje: Kvalitativne i kvantitativne metode i pristupi izučavanju društvenih fenomena. Prednosti i nedostaci. Mješovita metodologija. Vježbe: Grupna vježba na izradi nacrtu znanstveno-istraživačkog projekta.
7.	Predavanje: Etnografski pristup u sociologiji –pregled razvoja i savremeni izazovi. Prezentacija i odbrana seminarskih radnji.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Faze istraživačkog procesa – od identifikacije istraživačkog problema do rezultata istraživanja. Vježbe: Prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanje: Istraživački postupak : Životne historije, prednosti i nedostaci. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja ispitne literature.
11.	Predavanje: Dokumentarno istraživanje - prednosti i nedostaci Vježbe: Prezentacija seminarskih radnji.

12.	Predavanje: Anketno istraživanje – planiranje i provedba. Vježbe: Rad na odabranim poglavljima. Diskusija.
13.	Predavanje: Intervju - prednosti i nedostaci. Vježbe: Grupna diskusija. Odabrani izvori sekundarne literature – preporuka.
14.	Predavanje: Fokus grupe - prednosti i nedostaci. Vježbe: Praktična demonstracija provedbe istraživačke tehnike. Diskusija.
15.	Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Vježbe: Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u> 100 </u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. 2. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. 3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %	Ukupno: <u> 100 </u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	20%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25 %																										
Ukupno: <u> 100 </u> bodova			100%																										

	<p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <p>4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).</p> <p>5. Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave).</p> <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Giddens, Sociologija (poglavlje o metodama i tehnikama istraživanja) 2. A. Halmi: Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima. 3. I. Kuvačić: 'O prednostima i nedostacima kvalitativnog pristupa u sociologiji'. Revija za sociologiju. 3(3-4): 72-88, 1973. 4. A. Leburić: Case study istraživanje - kompleksan metodološki pristup u sociologiji. 5. O. Čaldarović: 'Kvalitativna metodologija čikaške sociološke škole'. Revija za sociologiju. 14(3-4):215-224, 1984. 6. Supek, R.; Ispitivanje javnog mnijenja. Zagreb: Naprijed, 1968. 7. Bo, S., Veber, F. Vodič kroz terensku anketu. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2005.</p>

	<p>8. Mozer, C.A, Metodi Anketiranja u istraživanju društvenih pojava. Beograd: Kultura, 1962.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marvasti, A. B. Qualitative Research in Sociology. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications, 2004. 2. Babbie, E.: The Practice of Social Research. USA: Wadsworth, 2010.
Napomene	

Jela C.
Mihobeg

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KOMUNIKACIJE I				
Šifra/kod	FIL SOC 111	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2019/2020
Nastavnik	Ime i prezime:	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci:	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> </u> ; vježbe <u> 2 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Sadržaj nastavnog predmeta izučava se kroz različite aspekte socijalne ontologije i u nekoliko problemskih sklopova:</p> <p>Kroz sklop 1 (Metodologija komunikoloških istraživanja) ukazuje se na spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije. Izlažu se aktualni problemi relevantni za kvantitativna i kvalitativna empirijska istraživanja kao i problemi subjektivnosti u društvenim istraživanjima na ontološkoj i epistemološkoj ravni.</p> <p>Kroz sklop 2 (Teorije komuniciranja) student se upoznaju sa razlikovanjem komunikacije prema kontekstima i prema nivoima, te podjelom komunikoloških tradicija i komunikoloških teorija: retoričke, semiotičke, fenomenološke, kibernetičke, sociopsihološke, kritičke i sociokulturne.</p>				

	<p>Kroz sklop 3 (Psihologija komuniciranja) pokazuje se komuniciranje kao cjelovita simbolsko /informacijska aktivnost koje obuhvata analizu verbalnih i neverbalnih oblika komuniciranja i analizi psihosocijalnog konteksta komuniciranja.</p> <p>Kroz sklop 4 (Osnove vizualne komunikacije) student se upoznaju sa konceptima morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Ukazuje se na funkcionalni odnos među dizajnerskim disciplinama, na tzv. kreativni koncept i tržišnu reprezentaciju.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija je da studente upozna sa glavnim topikama istraživanja u oblasti ove posebne sociologije te posebno sa metodama i spoznajnim oblicima (teorijskim i iskustvenim) koji nastaju u procesu ili kao ishodište društvenog komuniciranja.</p> <p>Budući da je predmet hibridnog karaktera i sadrži niz povezanih specijalističkih znanja o društvenoj komunikaciji, o različitim sredstvima komuniciranja i o različitim ciljevima komuniciranja, njegovo poučavanje se odvija i uz znanja s područja različitih znanstvenih disciplina (sociologija, logika, metodologija, semiotika i lingvistika simbolička logika, kognitivna znanost, informatika, teorija sociomedija).</p>
Ishodi učenja	<p>Znanje: Razumijeva spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije. Zna različite struje mišljenja, škole i teorijska usmjerenja i diferencira komunikaciju prema kontekstima i prema nivoima. Kritički reflektira o specifičnom društvenom i psihosocijalnom kontekstu komunikacije kao simbolsko/informacijske aktivnosti. Eksplicira koncepte morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija.</p> <p>Vještine: Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju. Samostalno definira/prepoznaje probleme i određuje primjenu adekvatnih metoda kod istraživanja u području društvene komunikacije.</p> <p>Kompetencije: Uspješno prikuplja i tumači relevantne podatke (u okviru izučavanog područja), na osnovu kojih donosi sudove o relevantnim društvenim, naučnim ili etičkim dimenzijama. Kritički misli i koristi naučeno u postavkama istraživačkog rada u nastavnim aktivnostima.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom

	izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: (Metodologija komunikoloških istraživanja) spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije.
3.	Predavanja i vježbe: (Teorije komuniciranja) razlikovanje komunikacije prema kontekstima i prema nivoima. Podjela komunikoloških tradicija i komunikoloških teorija: retoričke, semiotičke, fenomenološke, kibernetičke, sociopsihološke, kritičke i sociokulturne.
4.	Predavanja i vježbe: (Psihologija komuniciranja) pokazuje se komuniciranje kao cjelovita simbolsko / informacijska aktivnost koje obuhvata analizu verbalnih i neverbalnih oblika komuniciranja i analizi psihosocijalnog konteksta komuniciranja.
5.	Predavanja i vježbe: Osnove vizualne komunikacije - student se upoznaju sa konceptima morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Ukazuje se na funkcionalni odnos među dizajnerskim disciplinama, na tzv. kreativni koncept i tržišnu reprezentaciju.
6.	Predavanja i vježbe: Estetika komunikacije. Opažajna dimenzija komunikacije. Estetsko iskustvo. Teorije komunikacije i opažajni uticaj. Nelingvistički sistem komunikacije.
7.	Predavanja i vježbe: Semiologija značenja i semiologija komunikacije. Pragmatička estetika. Umjetnost kao komunikacija između pojedinca i grupe.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Komunikacija i identitet. Jaka i slaba teorija identiteta. Transnacionalni identiteti, mreže i komuniciranje. Informacijske tehnologije, komunikacija i ambijent inteligentnog prostora. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanja i vježbe: Komunikacijski činovi i ekonomske transakcije. Komunikacija i kultura. Procesi i oblici interkulturalnog sporazumijevanja. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
11.	Predavanja i vježbe: Vizuelna komunikacija. Znakovi i simboli. <i>Iconic turn</i> . Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
12.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima djela autora Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija.
13.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima djela autora Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija. Diskusija.
14.	Predavanja i vježbe: M. McLuhanovo razumijevanje medija kao čovjekovih produžetaka. („medij je poruka“, podjela na vruće i hladne medije, globalno selo, vituelna stvarnost) Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija

	seminarskih radova.
15.	Predavanja i vježbe: Osvrt na suvremeni status sociologije komunikacije kao posebne grane sociologije i tendencije njenog razvoja u globalnom kontekstu. Vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obavezne literature. Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju interakciju, aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="440 1126 1430 1556"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: __100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. 2. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. 3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta i potrebi nastavnog procesa u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	10%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %	Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	10%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25 %																										
Ukupno: __100__ bodova			100%																										

	<p>4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).</p> <p>5. Uvjet za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusestrialne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija. 2. McLuhan, Marshall. Razumijevanje medija. 3. Vreg, Franc. Društveno komuniciranje. 4. Caune, Jean. Estetika komunikacije. 5. Leach, Edmund. Kultura i komunikacija : logika povezivanja simbola 6. Ibrulj, Nijaz. Stoljeće rearanžiranja : eseji o identitetu, znanju i društvu. <p><i>Dodatna:</i></p> <p>Prema obavezama/interesima studenata za teme seminarskih radova i prezentacija, i u skladu sa potrebama nastavnog procesa.</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KOMUNIKACIJE I				
Šifra/kod	FIL SOC 403	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2019/2020
Nastavnik	Ime i prezime:	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci:	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Sadržaj nastavnog predmeta izučava se kroz različite aspekte socijalne ontologije i u nekoliko problemskih sklopova:</p> <p>Kroz sklop (Komuniciranje i nove tehnologije) daje se povijesni pregled razvoja komunikacijskih tehnologija i upoznaje studente sa teorijama računarskog posredovanja komuniciranja. Kroz sklop (Teorije informacijskog društva) student se upoznaju bliže sa ulogom informacijske i komunikacijske tehnologije u tzv. "informacijskom društvu" u kojem nove tehnologije stvaraju ambijent inteligentnog prostora, ispunjavaju sve sektore društvene ontologije ("sve sfere društvenog života") od političkog i ekonomskog do kulturnog i socijalnog. Aspekti: (a) informacijsko djelovanje u informacijskom društvu (hommo informaticus, kritike tehnološkog determinizma, konvergencija masovnih medija i digitalnih tehnologija); (b) politički, ekonomski i kulturni dometi elektronskih mreža (elektronska demokracija, elektronska tehnokracija, "tehnofix" i "kulturni</p>				

	kapital”); (c) društvene posljedice kompjuterskog posredovanja komuniciranja (nacionalni i internacionalna socijalizacija, komparativno iskustvo i komparativna svijest, programibilna supstancija, konstrukcija virtualnog identiteta). Kroz Sklop (Političko komuniciranje) dovodi se društvena komunikacija u vezu sa političkom ontologijom, individualnom i javnom. Posmatraju se načini i sredstva komuniciranja na intersubjektivnoj ravni, u skupinama i agregatima.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa glavnim topikama komunikoloških istraživanja te sa metodama i spoznajnim oblicima koji nastaju u procesu društvenog komuniciranja. Studenti dobijaju uvid u istraživanje društvene funkcije i biti komunikacije te o njenoj povezanosti sa ambijentom inteligentnog prostora kojeg pružaju savremene informacijske i komunikacijske tehnologije kao i sa objašnjenjem vizualnih i mentalnih transformacija i interpretacije komunikacijskog signala.
Ishodi učenja	<p>Znanje: Razumijeva spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije. Zna različite struje mišljenja, škole i teorijska usmjerenja i diferencira komunikaciju prema kontekstima i prema nivoima. Kritički reflektira o specifičnom društvenom i psihosocijalnom kontekstu komunikacije kao simbolsko/informacijske aktivnosti. Eksplicira koncepte morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija.</p> <p>Vještine: Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju. Samostalno definira/prepoznaje probleme i određuje primjenu adekvatnih metoda kod istraživanja u području društvene komunikacije.</p> <p>Kompetencije: Uspješno prikuplja i tumači relevantne podatke (u okviru izučavanog područja), na osnovu kojih donosi sudove o relevantnim društvenim, naučnim ili etičkim dimenzijama. Kritički misli i koristi naučeno u postavkama istraživačkog rada u nastavnim aktivnostima.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: (Komuniciranje i nove tehnologije) daje se povijesni pregled razvoja komunikacijskih tehnologija i upoznaje studente sa teorijama računarskog posredovanja komuniciranja.
3.	Predavanja i vježbe: (Teorije informacijskog društva) student se upoznaju bliže sa ulogom informacijske i komunikacijske tehnologije u tzv. “informacijskom društvu” u kojem nove tehnologije stvaraju ambijent inteligentnog prostora, ispunjavaju sve sektore

	društvene ontologije (“sve sfere društvenog života”) od političkog i ekonomskog do kulturnog i socijalnog
4.	Predavanja i vježbe: Informacijsko djelovanje u informacijskom društvu (homo informaticus, kritike tehnološkog determinizma, konvergencija masovnih medija i digitalnih tehnologija);
5.	Predavanja i vježbe: Društvene posljedice kompjuterskog posredovanja komuniciranja (nacionalni i internacionalna socijalizacija, komparativno iskustvo i komparativna svijest, programibilna supstancija, konstrukcija virtualnog identiteta).
6.	Predavanja i vježbe: Društvena komunikacija i politička ontologija, individualna i javna. Posmatraju se načini i sredstva komuniciranja na intersubjektivnoj ravni, u skupinama i agregatima.
7.	Predavanja i vježbe: Politički, ekonomski i kulturni dometi elektronskih mreža (elektronska demokracija, elektronska tehnokracija, “tehnofix” i “kulturni kapital”);
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Komunikacija i identitet. Jaka i slaba teorija identiteta. Transnacionalni identiteti, mreže i komuniciranje. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanja i vježbe: Studije digitalnog: organologija znanja kognitivne tehnologije, (Informacijske tehnologije, komunikacija i ambijent inteligentnog prostora). Rad na odabranim poglavljima iz literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
11.	Predavanja i vježbe: Kulturne dimenzije komunikacije i interkulturalno sporazumijevanje. Rad na odabranim poglavljima iz literature.
12.	Predavanja i vježbe: Kulturna reprezentacija i označiteljske prakse. Timski rad i diskusija.
13.	Predavanja i vježbe: Digitalna kultura, ICT i mladi. Tehnologijske modifikacije tijela, pitanje prisustva i tjelesnosti u cyberprostoru. Rad na odabranim poglavljima djela autora Diskusija.
14.	Predavanja i vježbe: Inovacije u ambijentu inteligentnog prostora. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
15.	Predavanja i vježbe: Osvrt na suvremeni status sociologije komunikacije kao posebne grane sociologije i tendencije njenog razvoja u globalnom kontekstu. Vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obavezne literature. Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju interakciju, aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="437 689 1425 1070"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta i potrebi nastavnog procesa u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10). Uvjet za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	10%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	10%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25 %																										
Ukupno:		100 bodova	100%																										

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija. McLuhan, Marshall. Razumijevanje medija. Vreg, Franc. Društveno komuniciranje. Caune, Jean. Estetika komunikacije. Leach, Edmund. Kultura i komunikacija : logika povezivanja simbola Ibrulj, Nijaz. Stoljeće rearanžiranja : eseji o identitetu, znanju i društvu.</p> <p><i>Dodatna:</i></p> <p>Terranova T., (2004), Network Culture, Politics for the Information Age, Pluto Press. Allison C. (2007) Sociology in the Age of the Internet, McGraw-Hill Education. Virilio, P. (2000). Informatička bomba. Novi Sad: Svetovi.</p> <p>Stigler, B. (2016), Studije digitalnog: organologija znanja kognitivne tehnologije, Beograd, FMK.</p> <p>Hall Stuart, (2003) Representations: Cultural representations and signifying practices, Sage publications, London.</p> <p>Postman, N. (1993). Technopoly: The Surrender of Culture to Technology. New York: Vintage Books</p> <p>Prema obavezama/interesima studenata za teme seminarskih radova i prezentacija, i u skladu sa potrebama nastavnog procesa.</p>
Napomene	

Two handwritten signatures in blue ink are located at the bottom of the page. The signature on the left is more stylized and cursive, while the one on the right is more legible and appears to read 'Gladys'.

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA POLITIKE I				
Šifra/kod	FIL SOC 202	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2019/2020
Nastavnik	Ime i prezime	Doc dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon :033 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __3__ ; seminar _____ ; vježbe __3__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Stara nauka o politici (politička filozofija). Antički „polis“ i rimska „res publica“ kao paradigma predmeta stare nauke o politici. Nova nauka o politici – politička sociologija kao nauka o uzročno-funkcionalnim odnosima između društvenih pojava : nauka o uspostavljanju, funkcioniranju i mijenjanju (političkih) odnosa u društvu. Osnovni pojmovi sociologije politike, načela ustrojstva zajednice i etičko/politički ideali.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Steći osnovna znanja iz politike kao praktične filozofije i moderne teorije moći i političkih odnosa i ostvariti ishode učenja usmjerene na ovladavanje tematskim jedinicama pojedinačno, kao i kreiranje sposobnosti za njihovu integraciju u smislenu i povezanu cjelinu.				
Ishodi učenja	Znanje: Razumijeva politiku i korijene političkog djelovanja u zajednici kroz klasične i suvremene teorije. Zna dijapazon pozicija i različita teorijska usmjerenja i diferencira značenje „političkog“ prema kontekstima i prema nivoima, što omogućuje stvaranje veza između različitih teorija i pravaca kao i kritičko promišljanje i korišćenje naučenog u postavkama istraživačkog rada i u nastavnim aktivnostima.				

	<p>Vještine: Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju. Samostalno definira probleme i određuje primjenu adekvatnih metoda kod istraživanja.</p> <p>Kompetencije: Uspješno prikuplja referentnu istraživačku građu (u okviru izučavanog područja), na osnovu koje donosi sud o relevantnim društvenim tendencijama i etičkim dimenzijama života u zajednici. Kritički misli i koristi naučeno za samostalne analize i formulaciju jasne i precizne argumentacije.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanje: Antičko poimanje politike. Odnos politike i morala kod antičkih mislilaca. Vježbe: Analiza izvornih tekstova (Platon i Aristotel) i kritičkih interpretacija iz sekundarne literature.
3.	Predavanje: Novovjekovno poimanje politike. Odnos politike i morala u novovjekovnoj političkoj teoriji Vježbe: Analiza i komparacija izvornih tekstova antičkih i novovjekovnih mislilaca.Seminari.
4.	Predavanje: Teorije društvenog ugovora i odnos individua-društvo-država. Vježbe: Analiza izabranih tekstova (Thomas Hobbes, John Locke i Jean-Jacques Rousseau)
5.	Predavanje: Razvoj teorije prirodnog prava i društvenog ugovora. Uspostavljanje i odnos društva i države. Vježbe: Thomas Hobbes, Levijatan- analiza djela
6.	Predavanje: Hobsova teorija suverenosti države. Načini uspostavljanja suverene vlasti i načela suverenosti. Vježbe: Thomas Hobbes, Levijatan- analiza odabranih poglavlja
7.	Predavanje: Kantova načela uspostavljanja države:sloboda, jednakost, samostalnost. O odnosu teorije prema praksi u državnom pravu (protiv Hobbsa)Vježbe: Analiza II poglavlja iz Kantovog djela Pravno-politički spisi. Diskusija.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

9.	Predavanje: Temeljni problemi Kantove političke misli i etičkog sistema. Vježbe: I. Kant : Metafizika čudoređa (analiza I i II poglavlja: Prelaz od običnog etičkog umskog saznanja ka filozofskom etičkom umskom saznanju; Prelaz od popularne moralne mudrosti ka metafizici morala). Presentacija seminarskih radova
10.	Predavanje: Kantov pojam slobode i autonomije volje. Kategorički imperativ i njegove forme. Odnos moralnog zakona i slobode. Prelaz sa metafizike morala ka kritici čistog praktičnog uma Vježbe: I. Kant : Metafizika čudoređa (analiza III poglavlja); I. Kant : Kritika praktičnog uma (izbor poglavlja) I dio. Teorija o elementima čistog praktičnog uma
11.	Predavanje: Hegel: filozofija prava, volje, slobode i prava. Apstraktno pravo. Vježbe: Hegelovo djelo, mišljenje i terminologija. Rad na I poglavlju <i>Osnovne crte filozofije prava</i>
12.	Predavanje: Odnos obitelji, građanskog društva i države kod Hegela. Običajnost. Država kao zbiljnost moralne ideje. Vježbe: Rad na II poglavlju <i>Osnovne crte filozofije prava</i> . (analiza teksta). Diskusija.
13.	Predavanje: Država kao samosvrha /Selbstzweck. Zakon i sloboda kao biti države. Vježbe: Rad na III poglavlju <i>Osnovne crte filozofije prava</i> . (analiza teksta). Diskusija. Odabrani izvori sekundarne literature. Presentacija seminarskih radova
14.	Predavanje: Marxova kritika Hegelovog poimanja prava i države. Marxističko shvaćanje društva i države. Vježbe: K. Marx: Kritika Hegelove filozofije prava, Ekonomsko-filozofski rukopisi iz 1844. (analiza teksta i ključne linije kritike)
15.	Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Vježbe: Odbrana i presentacija seminarskih radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju interakciju, aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.										
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>10%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	10%		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)								
1.	Seminarski rad	20	10%								

bodovanje)	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%
	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%
	4.	Polusemestralni ispit	25	25%
	5.	Završni ispit	25	25 %
		Ukupno:	100 bodova	100%
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. • Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. • Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta i potrebi nastavnog procesa u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10). • Uvjet za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I <p>Napomena:</p>			
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>			
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Platon: Država, BIGZ, Beograd, 1976. Aristotel: Politika. Globus. Zagreb: SNL, 1988. Aristotel: Nikomahova etika, Liber, Zagreb, 1982.</p>			

	<p>N. Machiavelli: Vladař. Zagreb: Globus, 1998. T. More: Utopija. Zagreb: Globus, 2003 T. Hobbes: Levijatan. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2004. I. Kant, Pravno-politički spisi. Politička kultura, Zagreb. G.W. Hegel, Osnovne crte filozofije prava, Veselin masleša, Sarajevo K. Marx: Kritika Hegelove filozofije prava, Ekonomsko-filozofski rukopisi iz 1844 E. Vinsent, Teorije države, SG -Načela politike, Beograd, 2009.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>A. Swift, Politička filozofija: Vodič za studente i političare, Clio, Beograd, 2006. (izbor tekstova) Moderno čitanje Kanta, Arete, Beograd, 2005. Vajl E. Problemi Kantove filozofije, Zoran Stojanović, Novi Sad. F. Šluk: Politička filozofija: Tukidid, Kant, Tocqueville, Zagreb: Naprijed, 1977. Prpić, Puhovski, Uzelac (ur.), Leksikon temeljnih pojmova politike, Školska knjiga, Zagreb 1990. Majer K., Nastanak političkog kod Grka, Albatros, Beograd, 2010.</p>
<p>Napomene</p>	

Beleška
Teorije
Globus

Šifra predmeta:	Naziv predmeta: DEMOGRAFIJA	
Nivo: Prvi ciklus studija	Godina II, semestar III	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni	Broj sati sedmično: 2+2	Ukupan broj sati: 60

Nastavnik: Doc.dr Fikret Bećirović (fikretb.unsa@hotmail.com)

1.Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Steći znanje o stanovništvu / populaciji koja predstavlja bazni elemenat sociološke analize. - Razmatrati demografske procese u kontekstu važnih društvenih tema kao što su urbanizacija, modernizacija, socijalna i profesionalna mobilnost, obrazovanje, zdravstvo itd. - Spoznati demografski razvitak stanovništva u svijetu i u Bosni i Hercegovini putem brojnih primjera i konkretnih podataka. - Upoznati stručnu, naučnu i metodičko-didaktičku primjenu kvantitativnih, grafičkih i ostalih demografskih metoda razmatranja razmještaja, dinamike i parcijalnih struktura stanovništva, te različite tehnike budućeg kretanja stanovništva. 	
1.2.Osnovne tematske jedinice	<ul style="list-style-type: none"> - Uvod u predmet: demografija kao društvena nauka; predmet i metode demografije; -rane rasprave o stanovništvu - Stanovništvo i njegov značaj: osnovne jedinice u istraživanju stanovništva; izvori podataka o stanovništvu - Etape razvoja stanovništva i teorija demografske tranzicije - Razmještaj stanovništva svijeta - Razvoj stanovništva u svijetu i u BiH - Ukupno (opće) kretanje stanovništva - Prirodno kretanje stanovništva: komponente, pokazatelji i njegove determinante - Mehaničko kretanje stanovništva (migracije): tipovi, pokazatelji i faktori koji djeluju na migracije - Populacijska / porodična politika: pojam, značaj i tipovi - Struktura stanovništva: biološka (starosno-spolna) i ekonomsko-socijalna struktura stanovništva; kulturno-antropološka struktura - Stanovništvo, razvoj i ekologija: značaj ljudskog faktora u razvoju stanovništva; proces urbanizacije - Društveno-ekonomska razvijenost i stanovništvo 	
1.3 Rezultati učenja	<p>Studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - steći znanja o glavnim teorijskim koncepcijama koji se odnose na stanovništvo; - biti osposobljeni za samostalno interpretiranje nalaza različitih studija o demografskim pojavama i procesima; - moći analizirati i komparirati podatke iz relevantnih izvora kao što su popis i registar stanovništva, vitalna statistika, ankete itd 	
2. Način organizacije nastave		
Opis aktivnosti		
2.1.Način izvođenja nastave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ex cathedra uz korištenje Power point prezentacije 2. Vježbe uz korištenje Power point prezentacije (Interaktivna predavanja i vježbe) 3. Seminar iz literature i studentske prezentacije 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 60% 2. 30% 3. 10%
Učešće u ocjeni		(%)
2.2. Sistem ocjenjivanja	1.Polusestrialni ispit (midterm)	30% (prag prolaznosti 16 bodova)

	2. Prezentacija seminarskog rada 3. Esej 4. Aktivnost 5. Završni ispit	10% 5% 5% 50% (prag prolaznosti 25 bodova)
2.3. Ocjenjivanje (prema Pravilima Univerziteta)	A (10) 95 –100 bodova B (9) 85 –94 bodova C (8) 75 –84 bodova D (7) 65 –74 bodova E (6) 55 –64 bodova F (5) manje od 55 bodova	
3. Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nejašmić, Ivo (2005) <i>Demogeografija: stanovništvo u prostornim odnosima i procesima</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Wertheimer-Baletić, Alica (1999) <i>Stanovništvo i razvoj</i>. Zagreb: Mate. 3. Zolić, Hasan (2007) <i>Osnove demografije – skripta</i>. Sarajevo. 4. Bobić, Mirjana (2007) <i>Demografija i sociologija: veza ili sinteza</i>. Beograd: Službeni glasnik <p>Šira literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošnjović, Ilijas, Pobrić, Alma i dr. (2000) <i>Stanovništvo Bosne i Hercegovine-demografski razvoj u multietničkom društvu</i>. Međunarodni forum Bosna, Sarajevo. 2. Pobrić, Alma (2002) Osnovne značajke i posljedice migracijskih kretanja u Bosni i Hercegovini. <i>Migracijske i etničke teme</i>. Institut za migracije i narodnosti. Zagreb. 3. Zolić, Hasan (2007) <i>Osnove demografije – skripta</i>. Sarajevo. 5. Zolić, Hasan i Emirhafizović, Mirza (2008) Ciljevi i značaj popisa stanovništva s posebnim osvrtom na BiH. <i>Godišnjak 2008, BZK Preporod</i>. Sarajevo, 2008, 7-19. 6. Emirhafizović, Mirza i Zolić, Hasan (2009) Populacijska / porodična politika u Bosni i Hercegovini i odabranim evropskim zemljama. <i>Godišnjak 2008/2009</i>, Fakultet političkih nauka Sarajevo, 2009, 165-181. 7. Emirhafizović, Mirza (2011) <i>Utjecaj imigracija na demografske trendove zemalja Evropske unije s posebnim osvrtom na Austriju</i>. Godišnjak Fakulteta političkih nauka, Sarajevo, broj 5-6/2010/2011, str. 193-207. 8. Friganovnić, Mladen (1990) <i>Demogeografija: stanovništvo svijeta</i>. Zagreb: Školska knjiga. Breznik, Dušan (1982) <i>Demografija - analiza, metodi i modeli</i>. Beograd: Naučna knjiga. 9. Macura, Miloš (1997) <i>Stanovništvo i razvoj (izabrani radovi)</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 10. Bošnjović, Ilijas (1990) <i>Demografska crna jama: nova zamka industrijskog društva</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 11. Philipov, Dimiter, Liebroer, Aart C., Billari, Francesco C. (ur.). (2006) <i>Postponement of Childbearing in Europe, Vienna Yearbook of population research</i>, Vol. 2006 Vienna: Vienna Institute of Demography. 12. Gauthier, Anne H., Philipov, Dimiter (ur.). (2008) <i>Can policies enhance fertility in Europe?</i>, Vienna Yearbook of population research, Vol. 2008, Vienna: Vienna Institute of Demography. 13. Agencija za statistiku BiH (2011) Tematski bilten: <i>Demografija</i>. Sarajevo: Agencija za statistiku BiH (dostupno na: http://www.bhas.ba). 14. Grebo, Zlata (1975) <i>Čovjek, rađanje i društvo: socijalna uslovljenost nataliteta i demografska politika u BiH</i>. Sarajevo: Svjetlost. 	

Radna sedmica	Naziv tematske cjeline	Plan vježbi
1.	Uvodno predavanje: Šta je demografija? Uvod u predmet: demografija kao nauka; predmet i metode demografije; veza s drugim naukama Teorijski pogledi na razvoj stanovništva.	Upoznavanje studenata s koncepcijom izvođenja vježbi. Uvod u predmet: temeljni demografski pojmovi
2.	Pojam i značaj stanovništva: Osnovne jedinice u istraživanju stanovništva. Izvori podataka o stanovništvu.	Značaj popisa stanovništva. Studentske prezentacije i diskusija
3.	Razmještaj svjetskog stanovništva: Razmještaj stanovništva u svijetu - kontinentalne i regionalne razlike. Gustoća naseljenosti – kategorizacija i problem prenaseljenosti. Optimalna naseljenost.	Gustoća naseljenosti; Razmještaj stanovništva svijeta – vizualna predodžba. Studentske prezentacije i diskusija
4.	Urbanizacija: pojam, karakteristike, podjela i faze.	Urbanizacija: definicija, podjela i faze. Studentske prezentacije i diskusija
5.	Razvoj stanovništva svijeta i Bosne i Hercegovine: Opći pregled razvoja naseljenosti - od starih civilizacija do savremenog perioda. Stanovništvo Bosne i Hercegovine. Ocjena sadašnjeg i budućeg razvoja stanovništva u Bosni i Hercegovini.	Historijat popisa stanovništva u BiH; Okolnosti i faktori koji su utjecali na kretanje svjetskog stanovništva. Studentske prezentacije i diskusija
6.	Teorija demografske tranzicije: Osnovne karakteristike tranzicijskih etapa.	Opće karakteristike procesa demografske tranzicije – rezime lekcije; Tok demografske tranzicije u BiH. Studentske prezentacije i diskusija.
7.	MIDTERM (polusemetralni ispit)	7. sedmica
8.	Ukupno (opće) kretanje stanovništva: Prikaz ukupnog kretanja broja stanovnika i pokazatelji promjena.	Pokazatelji promjena u ukupnom broju stanovnika: međupopisna promjena u broju stanovnika; stopa ukupne promjene (porasta ili pada) broja stanovnika u međupopisnom razdoblju – primjer izračunavanja. Studentske prezentacije i diskusija
9.	Prirodno kretanje stanovništva (I dio): Pokazatelji prirodnog kretanja stanovništva. Apsolutni i relativni izraz nataliteta. Faktori koji djeluju na natalitet. Natalitet u svijetu i Bosni i Hercegovini.	Temeljna demografska jednačina; Pokazatelji prirodne promjene: stopa prirodnog prirasta i vitalni indeks – primjer izračunavanja. Studentske prezentacije i diskusija.
10.	Prirodno kretanje stanovništva (II dio): Stope fertiliteta (ostvarene plodnosti). Opća i specifične stope fertiliteta prema dobi. Faktori koji utječu na fertilitet. Sociološki aspekt fertiliteta.	Pokazatelji nataliteta i fertiliteta - primjer izračunavanja; Tablice fertiliteta; Studentske prezentacije i diskusija..
11.	Prirodno kretanje stanovništva (III dio): Smrtnost – mortalitet. Opća i specifične stope smrtnosti. Vjerojatnost doživljenja i smrti. Faktori koji utječu na mortalitet (smrtnost). Smrtnost dojenčadi. Smrtnost u svijetu i Bosni i Hercegovini.	Opća i specifične stope mortaliteta / smrtnosti - primjer izračunavanja; Tablice smrtnosti; Studentske prezentacije i diskusija
12.	Mehaničko kretanje stanovništva (migracije): Teoretski pristupi razmatranja migracijskih kretanja. Tipovi migracijskih kretanja. Migracije u svijetu i Bosni i Hercegovini. Faktori koji djeluju na migracije. Metode za ocjenu budućih migracija.	Pokazatelji migracije – primjer izračunavanja . Studentske prezentacije i diskusija
13.	Populacijska / porodična politika:	Tipovi i modeli populacijske / porodične

	Pojam, značaj i tipovi populacijske politke. Mjere kojima se provodi populacijska/porodična politika u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju.	politike u izabranim zemljama svijeta
14.	Strukture stanovništva (I dio): Starosno-spolna struktura stanovništva Bračna struktura stanovništva.	Pokazatelji sastava stanovništva prema spolu: koeficijent maskuliniteta i koeficijent feminiteta – primjer izračunavanja; Tipovi i analitički pokazatelji starosne strukture stanovništva. Studentske prezentacije i diskusija
15.	Strukture stanovništva (II dio): Socioekonomske strukture stanovništva Kulturnoantropološke strukture stanovništva.	Pokazatelji stanovništva prema bračnom stanju: opća stopa nupcijaliteta i opća stopa divorcijaliteta – primjer izračun. Ekonomska struktura stanovništva. Studentske prezentacije i diskusija
	ZAVRŠNI ISPIT (za redovne i redovne samofinansirajuće studente)	Prema utvrđenom rasporedu objavljenom na web stranici
	ZAVRŠNI ISPIT (za vanredne studente)	Prema utvrđenom rasporedu objavljenom na web stranici
	POPRAVNI ISPIT (za redovne i redovne samofinansirajuće studente)	Prema utvrđenom rasporedu objavljenom na web stranici
	POPRAVNI ISPIT (za vanredne studente)	Prema utvrđenom rasporedu objavljenom na web stranici

Napomene za redovne i redovne samofinansirajuće studente:

I) Studenti koji ponovno slušaju predmet Demografija imaju iste obaveze definirane syllabusom kao i ostali studenti, jer su ranije ostvareni bodovi poništeni.

II) Prezentacije (u ppt formatu) dostaviti putem emaila fikretb.unsa@hotmail.com

III) Bodovi midterma ispod praga prolaznosti (manje od 16 bodova) anuliraju se, tako da ne ulaze u ukupan zbir bodova.

IV) Samo studenti koji su tokom semestra ostvarili minimalno 30 bodova i na vrijeme izvršili obaveze (imali prezentaciju seminarskog rada) stekli su pravo pristupa završnom ispitu.

V) Za prolaznu ocjenu na završnom ispitu potrebno je osvojiti min. 25 bodova, u protivnom student/ica ponavlja ispit. Studenti koji budu radili integralni test u popravnom ispitnom roku, da bi zadovoljili kriterij za prolaznost, moraju imati najmanje 51% od ukupnog broja bodova koje nosi test, bez obzira na bodovno stanje na kraju semestra.

VI) Septembarskom ispitnom terminu prema odredbama člana 58. stav 10. Zakona o visokom obrazovanju KS "mogu pristupiti studenti koji su ostvarili pravo polaganja završnih ispita tokom ljetnog i zimskog semestra u skladu s nastavnim programom".

Oktobra, 2019.

Nastavnik: Doc.dr Fikret Bećirović